

O.K. BANK SPÓŁDZIELCZY
Grupa BPS

INFORMACJA DODATKOWA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ORZESKO-KNUROWSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
Z SIEDZIBĄ W KNUROWIE

za okres
od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku

CZĘŚĆ I

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie przy ulicy Kosmonautów 9A został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Gliwicach X Wydział Gospodarczy w dniu 17.12.2001r. w dziale 1 pod numerem 0000073075.

Zgodnie z udzielonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego zezwoleniami Bank prowadzi następującą działalność:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- operacje czekowe i wekslowe,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.
- obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywa i zbywa nieruchomości,
- świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
- świadczy usługi finansowe w zakresie:
 - pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych,
 - przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
- pośredniczy w zawieraniu umów w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych.

2. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.
3. W bieżącym roku obrotowym w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe, Bank nie jest więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
4. Sprawozdanie sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank Spółdzielczy w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie są znane okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Bank działalności.

5. W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło połączenie Banku Spółdzielczego z innym bankiem.
6. Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2016 roku są zgodne z ustawą o rachunkowości oraz z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

Poniżej przedstawiono zasady rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania przychodów i kosztów, w zakresie w jakim obowiązujące przepisy pozostawiają prawo wyboru lub nie regulują danego zagadnienia, dotyczące:

1) Zasad ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Bank wycenia według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu bądź do momentu stwierdzenia trwałej utraty wartości, w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny Bank ujmuje odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych:

- a) naliczone odsetki Bank ujmuje w przychodach z tytułu odsetek,
- b) należne dywidendy Bank ujmuje w przychodach z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu,
- c) w przypadku, w którym nastąpiła trwała utrata wartości składnika aktywów finansowych, Bank ujmuje skumulowane straty ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny, jako koszty finansowe z tytułu odpisów aktualizujących.

Przy wycenie aktywów dostępnych do sprzedaży Bank kierując się zasadą ostrożnej wyceny aktywów nie ujmuje wycen dodatnich ponad wartość nabycia składnika majątkowego, wartość ta odzwierciedlona zostaje przy sprzedaży tych aktywów.

2) Zasad ustalania wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych z podziałem na poszczególne rodzaje tych aktywów i zobowiązań.

Aktywa i zobowiązania finansowe bank wycenia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków oraz Polityką (zasadami) rachunkowości w Orzesko-Knurowskim Banku Spółdzielczym z siedzibą w Knurowie.

3) Przyjętych zasad rachunkowości zabezpieczeń, w tym odnoszących się do prognozowanych transakcji Bank nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń.

4) Zasad spisywania należności.

Należności spisuje się w ciężar utworzonych rezerw celowych po stwierdzeniu udokumentowania nieściągalności należności lub przedawnienia roszczeń Banku. Spisanie może następować z umorzeniem lub bez umorzenia należności zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami windykacyjnymi.

7. Zmiany zasad rachunkowości, w tym metod wyceny, dokonane w roku obrotowym, wywierające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

W bieżącym roku obrotowym nie wystąpiły zmiany zasad rachunkowości, w tym metod wyceny wywierające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

8. Charakterystyka dokonanych w stosunku do poprzedniego roku obrotowego zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego i przyczyn ich wprowadzenia oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową Banku.

W bieżącym roku nie dokonano zmian w sposobie sporządzania sprawozdania.

9. Informacje o dokonaniu przez Bank korekty błędu podstawowego.

Bank nie dokonał korekty błędu podstawowego.

10. Informacje o znaczących zdarzeniach, które wystąpiły po dniu bilansowym, nie uwzględnionych w bilansie oraz rachunku zysków i strat.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które nie zostały uwzględnione w innych częściach sprawozdania finansowego.

11. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat poprzednich ujętych w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy: - nie wystąpiły

12. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2016:

Rodzaj usługi	Kwota wynagrodzenia:	
	wypłacona	należna
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego		20 000,00

Dyrektor
Departamentu Rachunkowości
PEŁNOMOCCY PRZEDSIĘBIORSTWA
Ewa Matla

Sporządził: Ewa Matla
podpis

Zarząd Banku	
Dariusz Wójcik Wiceprezes Zarządu ds. handlowych p.o. Prezesa Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych p.o. Prezesa Zarządu Dariusz Wójcik
Kornelia Waloszek Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomicznych Kornelia Waloszek
Daniela Musioł Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych Daniela Musioł
Tomasz Kapłanek Wiceprezes Zarządu ds. IT p.o. Wiceprezesa ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu ds. IT Tomasz Kapłanek
ORZESKO-KNUROWSKI BANK SPÓŁDZIELCZY z siedzibą w Knurowie 44-194 KNUROW, ul. Kosmonautów 9A NIP 969-09-08-264 Regon 000496826 Pieczeń firmowa Banku	

Knurow, dnia 25 kwietnia 2017r.

CZĘŚĆ II

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA O AKTYWACH I PASYWACH, ZOBOWIĄZANIACH POZABILANSOWYCH, ELEMENTACH RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT, ZESTAWIENIA ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ORAZ RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH I INFORMACJE O ZARZĄDZANIU RYZYKIEM ZWIĄZANYM Z PROWADZONĄ PRZEZ BANK DZIAŁALNOŚCIĄ, INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH KLIENTÓW

1. Informacja o spełnieniu przez Bank wymogów art. 128 ustawy Prawo bankowe
Fundusze własne dla potrzeb wyliczania adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Wysokość funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2016r. wynosi 44 104 915.78 zł, tj. 9 969 465.59 euro przeliczona wg kursu średniego ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu 31.12.2016r. (1EUR= 4.4240 PLN).

STRUKTURA FUNDUSZY WŁASNYCH

Wyszczególnienie	31.12.2015r.	31.12.2016r.
Fundusze własne, w tym:	44 063 447.48	44 104 915.78
I. Kapitał Tier I, w tym:	39 539 893.88	34 107 031.60
I.1 Kapitał podstawowy Tier I, w tym:	36 489 838.98	31 755 276.59
- Kapitał rezerwowy (Fundusz zasobowy)	30 738 848.63	31 159 552.00
- Uznana strata		-5 081 108.01
- Fundusze ogólnego ryzyka bankowego	5 008 649.78	5 008 649.78
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w		
- kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw	651 155.39	543 424.18
nabytych (art. 484 ust. 3 Rozporządzenia UE 575/2013)		
- Skumulowane inne całkowite dochody	283 228.26	283 228.26
Korekty okresu przejściowego w kapitale podstawowym		
- Tier I, w tym:	-192 043.08	-158 469.62
-Wartości niematerialne i prawne	-22 106.12	-45 178.32
-Inne korekty w okresie przejściowym	-169 936.96	-113 291.30
I.2 Kapitał dodatkowy Tier I, w tym:	3 050 054.90	2 351 755.01
- Instrumenty kapitałowe (obligacje)	3 083 214.07	2 381 873.89
Korekty okresu przejściowego w kapitale dodatkowym Tier		
- I, w tym:	-33 159.17	-30 118.88
-Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I		
w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w	-33 159.17	-30 118.88
okresie przejściowym (art. 472 Rozporządzenia UE 575/2013)		
II. Kapitał Tier II, w tym:	4 523 553.60	9 997 884.18
II.1 Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	4 523 553.60	9 997 884.18

ŁĄCZNA KWOTA EKSPOZYCJI NA RYZYKO oraz WSKAŹNIKI KAPITAŁOWE

Wyszczególnienie	31.12.2015r.	31.12.2016r.
łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym z tytułu:	358 975 189.28	329 625 512.33
- ryzyka kredytowego	313 754 109.37	284 907 974.33
- ryzyka operacyjnego	45 221 079.91	44 717 538.00
- ryzyka rynkowego	0.00	0.00
Łączny współczynnik kapitałowy (współczynnik wypłacalności)	12.27%	13.38%
Współczynnik kapitału Tier I	11.01%	10.35%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	10.17%	9.63%

Na dzień 31.12.2016r. Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

2. Walutowa struktura aktywów i pasywów.

KASA w WALUTACH OBCYCH

KASA W WALUCIE - USD						
Wyszczególnienie	31.12.2015r.			31.12.2016r.		
	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	21 658.00	3.9011	84 490.02	33 051.00	4.1793	138 130.04
Razem - Kasa w walucie USD	21 658.00	3.9011	84 490.02	33 051.00	4.1793	138 130.04

KASA W WALUCIE - EURO						
Wyszczególnienie	31.12.2015r.			31.12.2016r.		
	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	80 695.00	4.2615	343 881.74	66 890.00	4.4240	295 921.36
Razem - Kasa w walucie EUR	80 695.00	4.2615	343 881.74	66 890.00	4.4240	295 921.36

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO W WALUCIE - USD						
Rodzaj należności	31.12.2015r.			31.12.2016r.		
	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
Należności w rachunku bieżącym	203.42	3.9011	793.56	8 156.45	4.1793	34 088.25
Należności terminowe, w tym lokaty płynnościowe	0.00		0.00	0.00		0.00
Razem	203.42	3.9011	793.56	8 156.45	4.1793	34 088.25
Odsetki niezapadłe	0.00	3.9011	0.00	0.00	4.1793	0.00
Ogółem należności	203.42	3.9011	793.56	8 156.45	4.1793	34 088.25
Utworzone rezerwy	0.00	3.9011	0.00	0.00	4.1793	0.00
Ogółem należności netto	203.42	3.9011	793.56	8 156.45	4.1793	34 088.25

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO W WALUCIE -EURO						
Wyszczególnienie	31.12.2015r.			31.12.2016r.		
	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
Należności w rachunku bieżącym	0.00	4.2615	0.00	0.00	4.4240	0.00
Należności terminowe, w tym lokaty płynnościowe	200 782.85		855 636.12	341 344.21		1 510 106.79
Razem	200 782.85	4.2615	855 636.12	341 344.21	4.4240	1 510 106.79
Odsetki niezapadłe	0.06	4.2615	0.26	0.19	4.4240	0.84
Ogółem należności	200 782.91	4.2615	855 636.37	341 344.40	4.4240	1 510 107.63
Utworzone rezerwy			0.00		4.4240	0.00
Ogółem należności netto	200 782.91	4.2615	855 636.37	341 344.40	4.4240	1 510 107.63

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO W WALUCIE - USD						
Rodzaj zobowiązania	31.12.2015r.			31.12.2016r.		
	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [USD]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
I. Rachunki oszczędnościowe	18 187.80	3.9011	70 952.43	22 724.98	4.1793	94 974.51
1. Bieżące	17 084.65	3.9011	66 648.93	16 015.51	4.1793	66 933.62
2. Terminowe	1 102.90	3.9011	4 302.52	6 708.15	4.1793	28 035.37
3. Odsetki naliczone	0.25	3.9011	0.98	1.32	4.1793	5.52
II. Pozostałe	5 066.44	3.9011	19 764.69	610.40	4.1793	2 551.05
1. Bieżące	5 066.44	3.9011	19 764.69	610.40	4.1793	2 551.05
2. Terminowe			0.00			0.00
3. Odsetki naliczone			0.00			0.00
Ogółem (poz. I + poz. II)	23 254.24	3.9011	90 717.12	23 335.38	4.1793	97 525.56

poka

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO W WALUCIE - EURO						
Rodzaj zobowiązania	31.12.2015r.			31.12.2016r.		
	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]	Saldo [EUR]	kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo [PLN]
I. Rachunki oszczędnościowe	183 517.02	4.2615	782 057.78	235 545.80	4.4240	1 042 054.61
1. Bieżące	153 376.49	4.2615	653 613.91	200 875.64	4.4240	888 673.83
2. Terminowe	30 137.31	4.2615	128 430.15	34 666.42	4.4240	153 364.24
3. Odsetki naliczone	3.22	4.2615	13.72	3.74	4.4240	16.54
II. Pozostałe	97 733.87	4.2615	416 492.89	169 570.41	4.4240	750 179.50
1. Bieżące	97 733.87	4.2615	416 492.89	169 570.41	4.4240	750 179.50
2. Terminowe		4.2615	0.00		4.4240	0.00
3. Odsetki naliczone		4.2615	0.00		4.4240	0.00
Ogółem (poz. I + poz. II)	281 250.89	4.2615	1 198 550.67	405 116.21	4.4240	1 792 234.11

3. Źródła pozyskania depozytów.

1) Głównym źródłem finansowania Banku są depozyty sektora niefinansowego.

Bank posiada zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie całego kraju. Działalność operacyjna Banku prowadzona jest w 21 jednostkach organizacyjnych:

- Oddział w Knurowie,
- Oddział w Ornontowicach,
- Oddział w Orzeszu,
- Oddział w Czerwionce,
- Oddział w Gliwicach,
- Oddział w Zabrze,
- Oddział w Łaziskach Górnych,
- Oddział w Wielowsi,
- Oddział w Toszku,
- Oddział w Leszczynach,
- Ekspozytura w Rudzie Śląskiej,
- Ekspozytura w Gierałtowicach,
- Ekspozytura w Szczygłowicach,
- Ekspozytura w Orzeszu – Zawięci,
- Ekspozytura w Rudzińcu,
- Ekspozytura w Chorzowie,
- Ekspozytura w Czerwionce,
- Ekspozytura w Tarnowskich Górach,
- Ekspozytura Bielszowicach,
- Ekspozytura w Rybniku,
- Ekspozytura w Knurowie.

2) Analiza rynku lokalnego.

Na obsługiwanym terenie działają:

- a) Przedsiębiorstwa:
 - handlowe,
 - usługowo – produkcyjno – handlowe,
 - budowlano – remontowe,
 - hodowlane,
 - transportowe.
- b) Firmy prywatne i rzemieślnicze:
 - usług rachunkowych,
 - mechaniki pojazdowej,
 - poligraficzne,
 - piekarnicze, gastronomiczne,
 - farmaceutyczno – optyczne,
 - przetwórstwa rolno – spożywcze, uprawowe, ogrodnicze.

Ze względu na przemysłowo produkcyjny teren na którym działa Bank najliczniejszą grupę klientów Banku stanowią osoby posiadające rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe ROR, umożliwiające swobodny dostęp do środków finansowych wynikających z wynagrodzenia za pracę. Działalność banku prowadzona jest w 21 placówkach bankowych, dlatego też potencjalnymi klientami są mieszkańcy tych terenów.

Podstawową przesłanką konkurencji jest zjawisko wzajemnej substytucji produktów w zaspokojeniu określonej potrzeby nabywców. Dlatego punktem wyjścia w ocenie sytuacji konkurencyjnej jest rozpoznanie pełnego zakresu występujących na danym rynku produktów spełniających tę samą funkcję, przeprowadzania analizy porównawczej i sformułowaniu wniosków.

W oparciu o stopień substytucyjności produktu wyróżniamy cztery rodzaje konkurencji:

- konkurencja w ramach marki,
- konkurencja w ramach gałęzi,
- konkurencja w ramach formy produktu,
- konkurencja ogólna.

Dla naszego Banku istnieją wszystkie cztery z w/w rodzajów konkurencji.

3)

L.p.	Wyszczególnienie źródeł pochodzenia depozytów wg sektorów	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
		Zobowiązania [PLN]	Udział [%]	Zobowiązania [PLN]	Udział [%]
1.	Sektor finansowy	7 646 947.43	1.55%	4 770 046.26	0.90%
2.	Sektor niefinansowy	442 138 906.32	89.48%	477 503 060.70	89.77%
3.	Sektor budżetowy	44 345 191.94	8.97%	49 662 352.06	9.34%
Ogółem - Depozyty		494 131 045.69	100.00%	531 935 459.02	100.00%

L.p.	Wyszczególnienie źródeł pochodzenia depozytów wg podmiotów	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
		Zobowiązania [PLN]	Udział [%]	Zobowiązania [PLN]	Udział [%]
1.	Instytucje finansowe	7 646 947.43	1.55%	4 770 046.26	0.90%
2.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0.00	0.00%	0.00	0.00%
3.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne	35 100 159.25	7.10%	52 315 466.26	9.83%
4.	Przedsiębiorcy indywidualni	24 488 448.09	4.96%	21 780 960.62	4.09%
5.	Rolnicy indywidualni	4 266 809.87	0.86%	6 469 569.90	1.22%
6.	Osoby prywatne	361 827 304.85	73.22%	379 317 903.02	71.31%
7.	Instytucje niekomercyjne	16 456 184.26	3.33%	17 619 160.90	3.31%
8.	Budżet centralny i terenowy	44 345 191.94	8.97%	49 662 352.06	9.34%
Ogółem - Depozyty		494 131 045.69	100.00%	531 935 459.02	100.00%

4. Struktura koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, segmenty rynku branżowe i geograficzne.

W celu dywersyfikacji portfela i ograniczenia ryzyka kredytowego, niezależnie od przestrzegania limitów koncentracji zaangażowań wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/575/UE z dnia 26 czerwca 2013r w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w Banku ustanowiono limity wewnętrzne na poszczególne rodzaje koncentracji zaangażowań.

1) Koncentracja zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych.

Bank nie posiada znacznych inwestycji w podmioty sektora finansowego, a łączny poziom zaangażowania w podmioty tego sektora, w stosunku do których instytucja nie dokonała znacznej inwestycji wynosi 19.73 % kapitału podstawowego Tier 1 Banku, z zastrzeżeniem, że po zastosowaniu wyłączeń na podstawie decyzji KNF z dnia 24.02.2016r. zaangażowanie stanowi 5.90 % kapitału podstawowego Tier 1 Banku. Bank posiada również zaangażowanie w pakiety akcji poza sektorem finansowym, jednak nie jest to zaangażowanie znaczne i wynosi 1.13 % uznanego kapitału.

Limit koncentracji zaangażowań wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, określony w Rozporządzeniu na poziomie 25% uznanego kapitału – nie został w 2016 roku przekroczony.

Wg stanu na dzień 31.12.2016r. należności klasyfikowane jako duże ekspozycje wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, tj. przekraczające 10 % uznanego kapitału wynoszą 77 282 tys. zł, co stanowi 175 % uznanego kapitału.

2) Koncentracja branżowa.

W strukturze branżowej portfela kredytowego największy udział stanowi zaangażowanie w następujące branże:

- Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych wyłączając motocykle;
- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Przetwórstwo przemysłowe.

Zaangażowanie w poszczególne sekcje przedstawia poniższa tabela.

Zaangażowanie wg stanu na dzień 31.12.2016r. w poszczególne sekcje (wartość nominalna wraz z zaangażowaniem pozabilansowym)				
Wyszczególnienie	Zaangażowanie [tys zł]	struktura	udział kredytów z rozpoznaną utrata wartości %	saldo kredytów z rozpoznaną utrata wartości
Sekcja G (Handel)	57 922	17,25%	21,48%	12 443
Sekcja L (Nieruchomości)	46 758	13,93%	4,28%	2 000
Sekcja C (Przetwórstwo przemysłowe)	44 953	13,39%	15,17%	6 820
Sekcja F (Budownictwo)	41 699	12,42%	2,41%	1 003
Sekcja A (Rolnictwo)	21 647	6,45%	8,09%	1 752
Sekcja O (Administracja publiczna)	19 042	5,67%	0%	0
Sekcja I (Zakwaterowanie)	17 644	5,25%	1,31%	231
Sekcja H (Transport)	16 383	4,88%	3,59%	588
Sekcja K (Dział finansowa i ubezpieczeniowa)	14 614	4,35%	3,34%	488
Sekcja E (Dostawa wody)	9 920	2,95%	4,79%	0
Sekcja M (Działalność profesjonalna, naukowa, techniczna)	9 675	2,88%	12,75%	1 234
Sekcja Q (Ochrona zdrowia)	9 085	2,71%	8,63%	784
Sekcja R (Kultura)	5 926	1,76%	91,06%	5 396
Sekcja N (Działalność w zakresie usług administrowania)	5 029	1,50%	0,86%	43
Sekcja P (Edukacja)	4 403	1,31%	32,16%	1 416
Sekcja S (Pozostała działalność usługowa)	4 321	1,29%	13,35%	577
Sekcja J (Informacja i komunikacja)	3 569	1,06%	0,90%	23
Sekcja D (Energia)	3 019	0,90%	0%	0
Sekcja B (Górnictwo)	149	0,05%	100,00%	149
Razem	335 759	100%		34 948

3) Limity zaangażowań w ten sam region geograficzny

Największą część portfela kredytowego Banku stanowią ekspozycje z podstawowego terenu działania Banku, tj 91 % portfela kredytowego wg wartości nominalnej. Ekspozycje z zakresu rozszerzonego terenu działania obejmującego województwa: opolskie, małopolskie, świętokrzyskie, łódzkie i dolnośląskie stanowią 5 % portfela kredytowego wg wartości nominalnej, limitu w wysokości 10 % portfela kredytowego został wykorzystany w 47 %, natomiast limit na pozostały teren działania również w wysokości 10 % portfela kredytowego został wykorzystany w 44 %, zaangażowanie na poziomie 4 % portfela.

Szczegółowe zestawienie poziomu i wykorzystania limitów koncentracji w ten sam region geograficzny przedstawia poniższa tabela (dane w tys. zł):

		31.12.15r.	31.12.16r.	Dynamika 12.16-12.15	
Uznany kapitał		44 063	44 105	42	0.10%
Portfel kredytowy wg w. nominalnej		347 354	341 877	-5 477	-1.58%
Koncentracja geograficzna portfela kredytowego wg wartości nominalnej w tys. zł.					
Podstawowy teren działania Banku (województwo Śląskie)	wartość nominalna	311 732	310 715	-1 017	-0.33%
	Udział w uzn. kapitale	707%	704%		
	Udział w portfelu kredyt.	90%	91%		
Rozszerzony teren działania Banku (województwa: Opolskie, Małopolskie, Świętokrzyskie, Łódzkie, Dolnośląskie)	obowiązujący LIMIT	10% p. kredyt.	10% p. kredyt.		
	wykorzystanie LIMITU	72%	47%		
	wartość nominalna	25 057	16 228	-8 829	-35.24%
	Udział w uzn. kapitale	57%	37%		
	Udział w portfelu kredyt.	7%	57%		
Pozostały teren działania Banku	obowiązujący LIMIT	10% p. kredyt.	10% p. kredyt.		
	wykorzystanie LIMITU	30%	44%		
	wartość nominalna	10 565	14 934	4 369	41.35%
	Udział w uzn. kapitale	24%	34%		
	Udział w portfelu kredyt.	3%	4%		

5. Informacje o należnościach, kredytach i pożyczkach, aktywach finansowych i zobowiązaniach.

1) Struktura należności Banku.

NALEŻNOŚCI od SEKTORA FINANSOWEGO

Struktura jakości należności od sektora finansowego				
Kategoria należności	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora finansowego, w tym:	125 155 962.11	100.00%	130 805 050.45	100.00%
- Należności normalne	125 155 962.11	100.00%	130 805 050.45	100.00%
- Należności pod obserwacją	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Należności poniżej standardu	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Należności wątpliwe	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Należności stracone	0.00	0.00%	0.00	0.00%
II. Odsetki naliczone od należności, w tym:	18 568.19	100.00%	79 960.22	100.00%
- w sytuacji normalnej	18 568.19	100.00%	79 960.22	100.00%
III. Nierozliczone prowizje, w tym:	4 398.23	100.00%	3 357.10	100.00%
- w sytuacji normalnej	4 398.23	100.00%	3 357.10	100.00%

IV. Rezerwy celowe na należności	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	125 170 132.07	x	130 881 653.57	x

NALEŻNOŚCI od SEKTORA FINANSOWEGO według terminów zapadalności

Struktura należności od sektora finansowego wg terminów zapadalności				
Wyszczególnienie	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora finansowego - BRUTTO, w tym:	125 155 962.11	100.00%	130 805 050.45	100.00%
Bieżące:	15 732 244.59	12.57%	16 400 607.10	12.54%
Terminowe, w tym:	109 423 717.52	87.43%	114 404 443.35	87.46%
- do 1 miesiąca	89 701 160.71	71.67%	94 531 744.12	72.27%
- powyżej 1 do 3 miesięcy	2 293 369.14	1.83%	2 366 164.47	1.81%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 945 764.31	1.55%	1 500 829.47	1.15%
- powyżej 1 roku do 5 lat	8 354 945.29	6.68%	15 941 694.74	12.19%
- powyżej 5 do 10 lat	7 128 478.07	5.70%	64 010.55	0.05%
- powyżej 10 do 20 lat	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- powyżej 20 lat	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- dla których termin zapadalności upłynął	0.00	0.00%	0.00	0.00%
II. Odsetki	18 568.19		79 960.22	
III. Nierozliczone prowizje	4 398.23		3 357.10	
IV. Rezerwy celowe na należności	0.00		0.00	
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	125 170 132.07		130 881 653.57	

NALEŻNOŚCI od SEKTORA NIEFINANSOWEGO

Struktura jakości należności od sektora niefinansowego				
Kategoria należności	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora niefinansowego, w tym:	330 854 222.84	100.00%	324 923 639.54	100.00%
- Należności normalne	234 600 046.91	70.91%	233 694 168.97	71.92%
- Należności pod obserwacją	64 332 908.44	19.44%	51 685 713.64	15.91%
- Należności poniżej standardu	2 009 300.00	0.61%	3 500 770.04	1.08%
- Należności wątpliwe	5 380 638.57	1.63%	9 008 204.44	2.77%
- Należności stracone	24 531 328.92	7.41%	27 034 782.45	8.32%
II. Odsetki naliczone od należności , w tym:	11 054 019.35	100.00%	10 589 416.12	100.00%
- w sytuacji normalnej	405 281.52	3.67%	395 500.58	3.73%
- w sytuacji pod obserwacją	477 863.72	4.32%	201 221.68	1.90%
- w sytuacji poniżej standardu	59 127.34	0.53%	18 046.68	0.17%
- w sytuacji wątpliwej	213 311.94	1.93%	397 456.42	3.75%
- w sytuacji straconej	9 898 434.83	89.55%	9 577 190.76	90.44%
III. Nierozliczone prowizje, w tym:	3 429 222.64	100.00%	3 261 092.85	100.00%
- w sytuacji normalnej	2 282 347.28	66.56%	2 180 623.72	66.87%
- w sytuacji pod obserwacją	677 912.39	19.77%	493 349.66	15.13%
- w sytuacji poniżej standardu	31 647.20	0.92%	43 713.01	1.34%
- w sytuacji wątpliwej	71 096.36	2.07%	137 958.16	4.23%
- w sytuacji straconej	366 219.41	10.68%	405 448.30	12.43%
IV. Rezerwy celowe na należności, w tym:	6 156 196.20	100.00%	13 953 850.73	100.00%
- w sytuacji normalnej	161 124.98	2.62%	170 048.36	1.25%
- w sytuacji pod obserwacją	87 445.28	1.42%	59 665.58	0.44%
- w sytuacji poniżej standardu	49 997.61	0.81%	210 891.82	1.55%
- w sytuacji wątpliwej	86 987.06	1.41%	293 871.37	2.17%
- w sytuacji straconej	5 770 641.27	93.74%	13 219 373.60	94.58%
Należności od sektora niefinansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	332 322 823.35	x	318 298 112.08	x

NALEŻNOŚCI od SEKTORA NIEFINANSOWEGO według terminów zapadalności

Struktura należności od sektora niefinansowego wg terminów zapadalności				
Wyszczególnienie	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora niefinansowego, w tym:	330 854 222.84	100.00%	324 923 639.54	100.00%
Bieżące:	32 180 881.58	9.73%	28 923 029.11	8.90%
Terminowe, w tym:	298 673 341.26	90.27%	296 000 610.43	91.10%
- do 1 miesiąca	39 981 052.43	12.08%	8 821 331.71	2.71%
- powyżej 1 do 3 miesięcy	9 041 373.40	2.73%	12 754 568.63	3.93%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	35 938 777.64	10.86%	52 733 272.11	16.23%
- powyżej 1 roku do 5 lat	106 396 250.47	32.16%	109 531 926.83	33.71%
- powyżej 5 do 10 lat	67 258 434.76	20.33%	68 619 934.37	21.12%
- powyżej 10 do 20 lat	36 628 949.18	11.07%	40 480 059.79	12.46%
- powyżej 20 do 30 lat	3 428 503.38	1.04%	3 059 516.99	0.94%
II. Odsetki	11 054 019.35		10 589 416.12	
III. Nierozliczone prowizje	3 429 222.64		3 261 092.85	
IV. Rezerwy celowe na należności	6 156 196.20		13 953 850.73	
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	332 322 823.35		318 688 491.82	

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO

Struktura jakości należności od sektora budżetowego				
Kategoria należności	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora budżetowego, w tym:	12 644 456.40	100.00%	12 542 000.00	100.00%
- Należności normalne	12 644 456.40	100.00%	12 542 000.00	100.00%
II. Odsetki naliczone od należności, w tym:	36 031.90	100.00%	33 200.28	100.00%
- w sytuacji normalnej	36 031.90	100.00%	33 200.28	100.00%
III. Nierozliczone prowizje, w tym:	15 668.31	100.00%	7 742.99	100.00%
- w sytuacji normalnej	15 668.31	100.00%	7 742.99	100.00%
IV. Rezerwy celowe na należności, w tym:	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Należności od sektora niefinansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	12 664 819.99	x	12 567 457.29	x

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO według terminów zapadalności

Struktura należności od sektora niefinansowego wg terminów zapadalności				
Wyszczególnienie	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności od sektora niefinansowego, w tym:	12 644 456.40	100.00%	12 542 000.00	100.00%
Bieżące:	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Terminowe, w tym:	12 644 456.40	100.00%	12 542 000.00	100.00%
- do 1 miesiąca	253 076.00	2.00%	442 000.00	3.52%
- powyżej 1 do 3 miesięcy	757 247.00	5.99%	1 041 500.00	8.30%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	3 842 133.40	30.39%	3 868 500.00	30.84%
- powyżej 1 roku do 5 lat	7 262 000.00	57.43%	7 190 000.00	57.34%
- powyżej 5 lat	530 000.00	4.19%		0.00%
- dla których termin zapadalności upłynął		0.00%		0.00%
II. Odsetki	36 031.90		33 200.28	
III. Nierozliczone prowizje	15 668.31		7 742.99	
IV. Rezerwy celowe na należności	0.00		0.00	
Należności od sektora finansowego NETTO (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	12 664 819.99		12 567 457.29	

NALEŻNOŚCI Z ODROZCONYM TERMINEM SPŁATY

Struktura należności z odroczonym terminem zapłaty				
Wyszczególnienie	31.12.2015r.		31.12.2016r.	
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]
I. Należności z odroczonym terminem zapłaty, w tym:	33 721 051.64	100.00%	47 113 236.56	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	20 785 266.08	61.64%	35 818 282.96	76.03%
- Rolnicy indywidualni	65 000.00	0.19%	48 500.00	0.10%
- Przedsiębiorcy indywidualni	11 406 944.72	33.83%	8 436 609.03	17.91%
- Osoby prywatne	1 307 013.79	3.88%	1 413 213.17	3.00%
- Instytucje niekomercyjne	156 827.05	0.47%	1 396 631.40	2.96%
II. Odsetki naliczone od należności, w tym:	1 178 187.40	100.00%	1 280 599.58	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	160 081.92	13.59%	476 619.67	37.22%
- Rolnicy indywidualni	53 110.97	4.51%	40 635.36	3.17%
- Przedsiębiorcy indywidualni	834 275.71	70.81%	578 401.70	45.17%
- Osoby prywatne	129 398.25	10.98%	177 416.26	13.85%
- Instytucje niekomercyjne	1 320.55	0.11%	7 526.59	0.59%
III. Nierozliczone prowizje, w tym:	298 016.08	100.00%	489 804.32	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	171 519.53	57.55%	380 271.56	77.64%
- Rolnicy indywidualni	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Przedsiębiorcy indywidualni	108 044.95	36.25%	84 847.93	17.32%
- Osoby prywatne	15 131.10	5.08%	17 727.57	3.62%
- Instytucje niekomercyjne	3 320.50	1.11%	6 957.26	1.42%
IV. Rezerwy celowe na należności, w tym:	195 747.85	100.00%	259 190.50	100.00%
- Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	24 959.55	12.75%	164 644.74	63.52%
- Rolnicy indywidualni	0.00	0.00%	0.00	0.00%
- Przedsiębiorcy indywidualni	126 563.75	64.66%	28 580.92	11.03%
- Osoby prywatne	44 224.55	22.59%	65 964.84	25.45%
- Instytucje niekomercyjne	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Należności NETTO z odroczonym terminem zapłaty (poz. I + poz. II - poz. III - poz. IV)	34 405 475.11	x	47 644 841.32	x

- 2) Na należności przeterminowane i sporne utworzono w pełnej wysokości rezerwy celowe z uwzględnieniem zabezpieczeń.

3) Kredyty i pożyczki, od których Bank nie nalicza odsetek.

Bank zawiesił naliczanie odsetek od ekspozycji w kategorii stracone w łącznej kwocie kapitału na dzień 31.12.2016r. w wysokości 17 862 tys. zł. Na dzień 31.12.2016r. Kredyty te stanowiły 5% portfela kredytowego.

4) Aktywa finansowe (w PLN).

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	31.12.2016r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
I. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		
II. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		
III. Kredyty i pożyczki udzielone przez Bank i wierzytelności własne, nie przeznaczone do obrotu (E - F)	470 157 775.41	461 747 222.94
A. Kapitał (brutto)	468 654 641.35	468 270 689.99
- Dla sektora finansowego (kapitał)	125 155 962.11	130 805 050.45
- Dla sektora niefinansowego (kapitał)	330 854 222.84	324 923 639.54
- Dla sektora budżetowego (kapitał)	12 644 456.40	12 542 000.00
B. Rezerwy	6 156 196.20	13 953 850.73
- Rezerwa na kredyty sektora finansowego		
- Rezerwa na kredyty sektora niefinansowego	6 156 196.20	13 953 850.73
- Rezerwa na kredyty sektora budżetowego		
C. Kredyty i pożyczki netto (A - B)	462 498 445.15	454 316 839.26
D. Odsetki	11 108 619.44	10 702 576.62
- Od sektora finansowego	18 568.19	79 960.22
- Od sektora niefinansowego	11 054 019.35	10 589 416.12
- Od sektora budżetowego	36 031.90	33 200.28
E. Kredyty i pożyczki netto z odsetkami (C + D)	473 607 064.59	465 019 415.88
F. Prowizje rozliczane w czasie	3 449 289.18	3 272 192.94
IV. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	50 765 636.96	93 060 074.74
- dłużne papiery wartościowe	50 918 201.06	93 060 074.74
- odpis aktualizujący wartość /dyskonto/	152 564.10	0.00
- wartość netto	50 765 636.96	93 060 074.74
V. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 207 369.50	9 404 335.04

- 5) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane przez Bank w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej przez wynik finansowy – nie wystąpiły.
6. Kredyty i pożyczki, inne należności Banku oraz instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.
- 1) Wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie dotyczy.
 - 2) Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień 31.12.2016 roku, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym – nie dotyczy.
 - 3) Wartość, o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe – nie dotyczy.
 - 4) Wartość zmiany wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku (w okresie sprawozdawczym i narastająco) – nie dotyczy.
 - 5) Wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w okresie sprawozdawczym i narastająco) – nie dotyczy.
7. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.
- 1) Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie dotyczy.
 - 2) Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu – nie dotyczy.
 - 3) Różnica pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą bank byłby zapłacić w terminie wymagalności – nie dotyczy.
8. Posiadane papiery wartościowe (w PLN)

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	Aktualizacja wyceny [PLN]	Zwiększenia [PLN]	Zmniejszenia [PLN]	31.12.2016r.
	Stan [PLN]				Stan [PLN]
Papiery wartościowe notowane na giełdzie					
Papiery wartościowe znajdujące się w regulowanym obrocie pozagiełdowym	56 851 956.16	- 195 295.34	42 294 437.78	1 780 925.80	97 560 763.48
Papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, które nie są notowane na giełdzie oraz nie znajdują się w regulowanym obrocie pozagiełdowym	3 118 550.30		2 653 375.00	870 779.00	4 901 146.30
Papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością					

STAN DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH wg WARTOŚCI BILANSOWEJ (w zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	31.12.2016r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Dłużne papiery wartościowe	50 765 636.96	93 060 074.74
- Obligacje skarbowe	3 497 507.69	1 488 626.71
- Bony pieniężne NBP	42 887 650.16	83 686 217.40
- Obligacje finansowe podmiotów finansowych	357 115.00	2 365 772.00
- Obligacje komunalne - Budżet terenowy	4 023 364.11	5 519 458.63
- Obligacje podmioty niefinansowe - pozostałe	0.00	0.00
Dłużne papiery wartościowe innych emitentów	0.00	0.00
Razem - Dłużne papiery wartościowe	50 765 636.96	93 060 074.74

9. Bank nie zawarł umów, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego.

10. Posiadane udziały i akcje:

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	31.12.2016r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
- Akcje BPS S.A.	2 620 940.30	4 390 536.30
- Akcje Centrum Technologii IT CARD S.A.	497 610.00	497 610.00
- Akcje DM przy BPS S.A.	0.00	0.00
- Udziały w pozostałych jednostkach	2 500.00	15 500.00
Razem - Udziały i akcje	3 121 050.30	4 903 646.30

11. Udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych przeznaczone do sprzedaży – nie dotyczy.

12. Bank nie przekwalifikował żadnego składnika aktywów finansowych.

13. Bank nie przekwalifikował składników aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży oraz aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności.

14. Przeniesione prawa majątkowe zakwalifikowane do aktywów finansowych, które nie są wyłączone z bilansu – nie wystąpiły.

15. Ustanowione na mieniu Banku zastawy.

Na mieniu Banku nie ustanowiono zastawów.

16. Instrumenty finansowe z wbudowanymi instrumentami pochodnymi.

Bank nie posiada instrumentów finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi.

17. Wydzielone organizacyjnie biuro maklerskie Banku.

W strukturze organizacyjnej Banku nie funkcjonuje organizacyjnie wydzielone biuro maklerskie.

18. Należności od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich – nie dotyczy.
19. Należności wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych – nie dotyczy.
20. Zobowiązania wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych – nie dotyczy.
21. Należności wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe - nie dotyczy.
22. Zobowiązania wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe - nie dotyczy.
23. Zobowiązania wobec banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich.
Bank nie posiada zobowiązań wobec banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich.
24. Zmiany wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych.
Bank nie posiada oddziałów zagranicznych.
25. Zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych (w PLN).

Wyszczególnienie	31.12.2015r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2016r.
	Stan			Stan
	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]
Wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych	824 430.82	73 290.20	0.00	897 721.02
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne, w tym:	824 430.82	73 290.20	0.00	897 721.02
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje	824 430.82	73 290.20		897 721.02
c) pozostałe				
Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	769 165.53	53 258.29	0.00	822 423.82
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne, w tym:	769 165.53	53 258.29	0.00	822 423.82
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje	769 165.53	53 258.29		822 423.82
c) pozostałe				
Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych	55 265.29	20 131.91	0.00	75 397.20
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne, w tym:	55 265.29	20 131.91	0.00	75 397.20
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje	55 265.29	20 131.91		75 397.20
c) pozostałe				

Bank nie posiadał wartości niematerialnych i prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

26. Zmiany rzeczowych aktywów trwałych (w zł).

Zmiany w środkach trwałych

Wyszczególnienie	Grunty (grupa 0)	Budynki, lokale i obiekty inż. lądowej (grupa 1,2)	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3,4,6)	Środki transportowe (grupa 7)	Inne środki trwałe (grupa 8)	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem środki trwałe
Stan na 01.01.2016r.	1 046 064.80	21 235 179.34	4 033 907.42	739 633.85	3 800 470.30	0.00	30 855 255.71
Zwiększenia w tym:	72 188.00	447 812.00	79 380.47	62 312.50	200 646.63	0.00	862 339.60
nabycie			79 380.47	62 312.50	200 646.63		342 339.60
z przeniesienia z inwestycji/aktywów do zbycia	72 188.00	447 812.00					520 000.00
Przemieszczenia +							0.00
Inne- korekty							0.00
Zmniejszenia w tym:	0.00	214 520.00	205 049.02	283 827.00	147 013.83	0.00	850 409.85
Sprzedaż		214 520.00		283 827.00			498 347.00
z przeniesienia z inwestycji							0.00
Przemieszczenia -							0.00
Likwidacja			205 049.02		147 013.83		352 062.85
Inne- korekty, koszty							0.00
Stan na 31.12.2016r	1 118 252.80	21 468 471.34	3 908 238.87	518 119.35	3 854 103.10	0.00	30 867 185.46
Umorzenia na 31.12.2016r.		5 409 996.53	3 380 745.05	323 717.68	3 268 767.30		12 383 226.56
Wartość księgowa netto na 31.12.2016r.	1 118 252.80	16 058 474.81	527 493.82	194 401.67	585 335.80	0.00	18 483 958.90

Na dzień 31.12.2016 roku Bank nie posiadał środków trwałych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Zmiany w środkach trwałych – umorzenie / amortyzacja

Wyszczególnienie	Grunty (w tym prawo wieczyst. użytku) (grupa 0)	Budynki, lokale i obiekty inż. Lądowej (grupa 1 i 2)	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3,4,6)	Środki transportowe (grupa 7)	Inne środki trwałe (grupa 8)	Razem umorzenie
Stan na 01.01.2016r.		5 069 035.93	3 334 388.73	481 075.82	3 186 410.09	12 070 910.57
Amortyzacja księgowa		555 480.60	251 405.34	102 739.49	229 371.04	1 138 996.47
Przemieszczenia						0.00
Korekty księgowość						0.00
Likwidacja			205 049.02		147 013.83	352 062.85
Sprzedaż				260 097.63		260 097.63
Przemieszczenia		214 520.00				214 520.00
Korekty księgowość						0.00
Stan na 31.12.2016r.		5 409 996.53	3 380 745.05	323 717.68	3 268 767.30	12 383 226.56

27. Aktywa przejęte za długi.

Wyszczególnienie	Wartość [PLN]
Saldo na 31.12.2015r., w tym:	5 731 725.76
- nieruchomości łącznie z gruntami	4 814 863.46
- inne składniki majątku	916 862.30
Zwiększenia z tytułu przejęcia nowych składników, w tym:	0.00
- nieruchomości łącznie z gruntami	0.00
- inne składniki majątku	0.00
Zmniejszenia:	2 006 970.00
a) z tytułu przyjęcia na własne środki trwałe, w tym:	520 000.00
- nieruchomości łącznie z gruntami	520 000.00
- inne składniki majątku	0.00
b) z tytułu sprzedaży, w tym:	0.00
- nieruchomości łącznie z gruntami	0.00
- inne składniki majątku	0.00
c) z tytułu utworzenia lub zwiększenia odpisu aktualizującego wartość bądź likwidacji, w tym:	1 486 970.00
- nieruchomości	1 454 870.00
- inne składniki majątku	32 100.00
Saldo na 31.12.2016r.	3 724 755.76

Hoke

Aktywa przejęte za długi według rodzaju (w PLN)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Data przejęcia	31.12.2015r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2016r.
		Stan [PLN]			Stan [PLN]
Grunty, w tym:		272 292.00	0.00	72 188.00	200 104.00
1.	31.03.2011r.	72 188.00		72 188.00	0.00
2.	27.01.2014r.	200 104.00			200 104.00
Prawo wieczystego użytkowania gruntu, w tym:		233 767.20	0.00	0.00	233 767.20
1	31.01.2012r.	8 767.20			8 767.20
2	27.06.2012r.	225 000.00			225 000.00
Budynki, w tym:		2 208 666.67	0.00	1 400 000.00	808 666.67
3.	27.06.2012r.	2 208 666.67		1 400 000.00	808 666.67
Lokale będące odrębną własnością, w tym:		1 627 137.59	0.00	502 682.00	1 124 455.59
1.	31.03.2011r.	447 812.00		447 812.00	0.00
2.	31.01.2012r.	400 000.00		50 000.00	350 000.00
3.	27.01.2014r.	779 325.59		4 870.00	774 455.59
Budowle, w tym:		473 000.00	0.00	0.00	473 000.00
1.	27.06.2012r.	473 000.00			473 000.00
Specjalistyczne maszyny, urządzenia, aparaty		916 862.30	0.00	32 100.00	884 762.30
1.	25.05.2015r.	916 862.30		32 100.00	884 762.30
łącznie		5 731 725.76	0.00	2 006 970.00	3 724 755.76

28. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia.

Wszystkie aktywa przejęte za długi są na dzień 31.12.2016 roku aktywami trwałymi przeznaczonymi do zbycia.

Stan aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia na koniec roku przedstawia wartość tych aktywów (w PLN) odpowiadającą kwocie wartości rynkowej przejętych aktywów, pomniejszoną o odpisy aktualizujące utworzone w celu doprowadzenia wartości przejętych aktywów do ich wartości godziwej.

29. Wykaz czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz przychodów przyszłych okresów i przychodów zastrzeżonych:

1) Stan rozliczeń międzyokresowych czynnych (w zł) przedstawiono w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	31.12.2016r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 838 726.00	1 537 057.00
Koszty zapłacone z góry	68 417.40	21 489.25
Przychody do otrzymania (bez odsetek)	30 836.90	29 168.01
Inne	0.00	0.00
Razem - międzyokresowe rozliczenia czynne	1 937 980.30	1 587 714.26

Na pozycję "Koszty zapłacone z góry" w wysokości 21 489.25 zł składają się:

– Odsetki zapłacone z góry od depozytów dyskontowych:	40.44
– Koszty prenumeraty:	1 463.00
– Koszty ubezpieczenia majątku:	8 646.00
– Prowizje od środków odpożyczonych rozl. w czasie:	11 166.61
– Przedpłaty- przejazdu autostradą:	173.20

2) Stan rozliczeń międzyokresowych biernych (w PLN) przedstawiono w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	31.12.2016r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Inne - prowizja rozliczana w czasie	748 816.81	665 990.06
Razem - międzyokresowe rozliczenia bierne	748 816.81	665 990.06

3) Stan przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych (w PLN) przedstawiono w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	31.12.2016r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Przychody pobierane z góry		
a) z tytułu pobranej prowizji		
b) rozliczenie straty z lat ubiegłych		
Odsetki zastrzeżone	10 170 874.11	9 992 693.86
Zastrzeżone odsetki kapitalizowane		
Inne przychody zastrzeżone - prowizje	21 903.81	20 052.74
Razem - międzyokresowe rozliczenia czynne	10 192 777.92	10 012 746.60

30. Fundusz udziałowy (w PLN).

Wyszczególnienie	31.12.2015r.	31.12.2016r.
Wysokość funduszu udziałowego zadeklarowanego	1 050 060.00	977 820.00
Ilość udziałów tworzących fundusz	2 442.00	2 274.00
Wartość nominalna udziału	430.00	430.00

31. Uprzywilejowanie i ograniczenie praw związanych z daną grupą akcji, w tym dotyczących podziału dywidend i zwrotu kapitału – nie dotyczy.

32. Akcje własne będące w posiadaniu banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych - nie dotyczy.

33. Wg stanu na dzień 31.12.2016r. nie występują zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

34. Zobowiązania podporządkowane.

Pożyczka zaciągnięta w 2013r. od BPS S.A., zaliczona wg stanu na dzień 31.12.2016r. do kapitałów TIER 2 w wysokości 3 120 485.28 zł, z oprocentowaniem zmiennym w wys. 0,95 stopy redyskonta weksli NBP.

Pożyczka zaciągnięta w 2015r. od BPS S.A., zaliczona wg stanu na dzień 31.12.2016r. do kapitałów TIER 2 w wysokości 6 877 398.90 zł, z oprocentowaniem zmiennym w wys. 0,95 stopy redyskonta weksli NBP.

35. Stan i zmiany rezerw celowych (w PLN).

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	Zwiększenia rezerw	Wykorzysta nie rezerw	Rozwiązanie rezerw	31.12.2016r.	
	Stan				Stan	Wymagany poziom rezerw
	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]
Należności normalne - Sektor niefinansowy	161 124.98	101 531.91		92 608.53	170 048.36	170 048.36
Należności pod obserwacją	87 445.28	107 921.23	0.00	135 700.93	59 665.58	59 665.58
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	87 445.28	107 921.23		135 700.93	59 665.58	59 665.58
- Dla sektora budżetowego						
Należności poniżej standardu	49 997.61	341 528.23	0.00	180 634.02	210 891.82	210 891.82
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	49 997.61	341 528.23		180 634.02	210 891.82	210 891.82
- Dla sektora budżetowego						
Należności wątpliwe	86 987.06	403 786.60	0.00	196 902.29	293 871.37	293 871.37
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	86 987.06	403 786.60		196 902.29	293 871.37	293 871.37
- Dla sektora budżetowego						
Należności stracone	5 770 641.27	8 780 243.19	238 634.46	1 092 876.40	13 219 373.60	13 219 373.60
- Dla sektora finansowego						
- Dla sektora niefinansowego	5 770 641.27	8 780 243.19	238 634.46	1 092 876.40	13 219 373.60	13 219 373.60
- Dla sektora budżetowego						
Rezerwy celowe ogółem	6 156 196.20	9 735 011.16	238 634.46	1 698 722.17	13 953 850.73	13 953 850.73

36. Rezerwy na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązań (w PLN).

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	Zwiększenia rezerw	Rozwiązanie rezerw/ Wykorzystanie rezerw	31.12.2016r.
	Stan			Stan
	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	2 416.73	4 595.84	6 562.57	450.00
Rezerwa na ryzyko ogólne	0.00			0.00
Rezerwa na koszty premii, w tym:	550 445.89	108 089.32	212 345.00	446 190.21
- część odroczone	510 445.89	108 089.32	172 345.00	446 190.21
- część bieżąca	40 000.00		40 000.00	0.00
Rezerwy na koszty odpraw emerytalnych	297 896.17	50 371.42	18 677.50	329 590.09
Rezerwy na koszty nagród jubileuszowych	780 511.36	376 291.68	324 612.50	832 190.54
Pozostałe rezerwy	0.00	15 000.00	15 000.00	0.00
Rezerwy na przyszłe zobowiązania ogółem	1 631 270.15	554 348.26	577 197.57	1 608 420.84

Kpote

37. Odpisy aktualizujące wartość aktywów (z wyłączeniem rezerw celowych) według rodzajów aktywów (w PLN).

Rodzaj aktywów	31.12.2015r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2016r.
	Stan [PLN]			Stan [PLN]
Dłużnicy różni	158 092.84	80 234.13	34 218.00	204 108.97
Aktywa do zbycia	141 232.80	1 486 970.00		1 628 202.80

38. Zobowiązania pozabilansowe, w tym zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych zabezpieczeń.

- 1) Udzielone gwarancje i poręczenia, w tym wekslowe oraz inne udzielone zobowiązania o charakterze gwarancyjnym.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2015r.	31.12.2016r.
	Stan [PLN]	Stan [PLN]
Gwarancje i poręczenia, w tym:	6 172 396.94	6 495 922.66
- z tytułu indosu weksli		
Inne zobowiązania o charakterze gwarancyjnym		
Ogółem	6 172 396.94	6 495 922.66

- 2) Zestawienie gwarancji i poręczeń emisji udzielonych emitentom.

Bank nie udzielił emitentom gwarancji i poręczeń emisji papierów wartościowych.

- 3) Zawarte kontrakty opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych banku – nie dotyczy.

- 4) Zaproponowana wypłata dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także jakiegokolwiek nie ujęte skumulowane dywidendy z akcji uprzywilejowanych - nie dotyczy.

- 5) Aktywa banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań własnych lub / i zobowiązań strony trzeciej – nie występują.

- 6) Nieujęte w bilansie transakcje z przyrzeczeniem odkupu – nie występują.

- 7) Udzielone zobowiązania finansowe, w tym udzielone zobowiązania nieodwołalne:

- 30 563 281.35 – na dzień 31.12.2015r.
- 28 646 760.42 – na dzień 31.12.2016r.

- 8) Nie wystąpiły kontrakty na instrumenty pochodne.

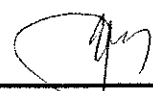
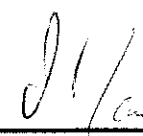
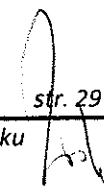
39. Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym - Bank nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń.

40. Znaczące warunki umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość, termin i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych – nie dotyczy.

41. Informacje z rachunku zysków i strat:

- 1) Informacje o przychodach, w tym z tytułu prowizji, i kosztach prowadzenia przez bank działalności maklerskiej.

Bank nie prowadził działalności maklerskiej.

- 2) Dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, odpisach z tytułu aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego, z uwzględnieniem podziału na grupy rodzajowe środków trwałych i rodzaje aktywów finansowych.

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

odpisy amortyzacyjne w roku 2016	1 192 254.76
1. Środki trwałe, w tym:	1 138 996.47
- Budynki	450 004.92
- Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	0.00
- Spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	18 186.24
- Lokale będące odrębną własnością	8 396.46
- Ulepszenia w obcych budynkach	72 067.26
- Ulepszenia w obcych środkach trwałych	6 825.72
- Kotły i maszyny energetyczne	4 892.40
- Maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania	196 508.33
- Urządzenia techniczne	50 004.61
- Środki transportowe	102 739.49
- Inne środki trwałe	229 371.04
2. Wartości niematerialne i prawne:	53 258.29

Odpisy z tytułu aktualizacji wartości aktywów do zbycia:

Odpisy z tytułu aktualizacji wartości aktywów do zbycia w roku 2016	1 486 970.00
- Nieruchomości	1 454 870.00
-Inne składniki majątku	32 100.00

- 3) Dane o skutkach wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej.

Odpisy z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych z uwzględnieniem podziału na rodzaje aktywów finansowych:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w wysokości – nie wystąpiły;
- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne Banku w wysokości – nie wystąpiły;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności w wysokości – nie wystąpiły;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wysokości – 1 780 768.29 zł.

- 4) Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonych z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Przychody zrealizowane w 2016 roku na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały usunięte z bilansu (sprzedane) osiągnęły wartość 1 545 092.06 zł.

- 5) Informacje o przychodach i kosztach z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej na dzień sprzedaży. Nie wystąpiły.

- 6) Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych. Nie wystąpiły.

- 7) Informacje o dokonanych odpisach aktualizujących lub rezerwach celowych należności nieściągalnych, z podziałem na tytuły odpisów, i sposób dokonania odpisów w ciężar utworzonych rezerw, w ciężar kosztów operacji finansowych oraz w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, z wyszczególnieniem strat poniesionych z tytułu kredytów i pożyczek.

W 2016 roku dokonano w ciężar utworzonych rezerw celowych odpisu w wysokości 218 417.14 zł.

- 8) Przychody z tytułu dywidend od Biura Maklerskiego. Nie wystąpiły

- 9) Informacje o nakładach poniesionych w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy.

W roku 2016 poniesiono nakłady na zakup licencji na nowe programy komputerowe.

- 10) Propozycja podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy.

Zgodnie z §53 ust.4 Statutu Zarząd Banku proponuje stratę w wysokości 5 081 108.01 zł pokryć z funduszu zasobowego.

- 11) Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, wraz z wyjaśnieniami przyczyn zaniechania.

W 2016 roku nie zaniechano żadnej działalności, nie przewiduje się też tego w następnym roku obrotowym.

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczony podatek dochodowy, obejmującej w szczególności:

1) **PODATEK BIEŻĄCY (w PLN)**

		31.12.2016r.
I	Koszty ogółem	41 824 653.32
II	Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym:	6 792 124.82
	1. odsetki naliczone niezapadłe	1 659 131.03
	2. odpisy na rezerwy celowe	1 987 697.34
	- wg rachunku zysków i strat	9 739 602.80
	- odpisy na należności uprawdopodobnione (-)	-7 751 905.46
	3. odpisy na PFRON	224 524.00
	4. odpisy amortyzacji od mieszkań, samochodów (powyżej 20 tys. EURO) itp.	13 814.22
	5. odpisy amortyzacji- środki z dofinansowania	35 069.06
	6. koszty podróży służbowych, szkoleń i innych dotyczących członków organów samorządowych	0.00
	7. składki do organizacji do których przynależność nie jest obowiązkowa	11 830.00
	8. darowizny	2 000.00
	9. odpis na fundusz ryzyka - powyżej odpisu z nadwyżki bilansowej	
	10. pozostałe koszty n.k.u.p.	2 858 059.17
	- koszty z tytułu odszkodowań wypłaconych kontrahentom	69 624.40
	- rezerwy na inne zobowiązania	2 149 932.98
	- rezerwy na świadczenia pracownicze - utworzenie rezerw	534 752.42
	- koszty reprezentacji	11 384.51
	- inne koszty	71 671.27
	- koszty prowizji rozliczane w czasie	20 693.59
III	Koszty poniesione w bieżącym roku nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym:	2 259 990.46
	1. nie zaliczone do KUP w roku poprzednim	1 693 188.85
	2. wypłata świadczeń pracowniczych z utworzonych rezerw	555 635.00
	3. koszty prowizji rozliczane w czasie	11 166.61
IV = I-II+III	Razem Koszty uzyskania przychodu	37 292 518.96

Hande

V	Przychody ogółem	37 017 340.31
VI	Przychody nie zaliczane do podstawy opodatkowania, w tym:	6 825 707.34
	1. odsetki naliczone niezapadłe	709 882.76
	2. przychody przyszłych okresów	468 962.97
	3. przychody rozliczane w czasie (BO konta 531)	3 628 961.19
	4. rozwiązanie rezerw na należności	913 090.88
	5. prowizje należne od rachunków bieżących nieobrane z powodu braku środków na rachunku BO	6 264.29
	6. dywidendy otrzymane	0.00
	7. odsetki naliczone od papierów wartościowych BZ	65 998.64
	8. pozostałe przychody	1 032 546.61
VII	Przychody zwiększające podstawę opodatkowania, w tym:	4 867 022.73
	1. odsetki skapitalizowane (konto 5401*)	587 119.47
	2. przychody otrzymane w roku bieżącym nie zaliczone do podstawy opodatkowania w roku poprzednim	937 745.33
	3. prowizje należne od rachunków bieżących nieobrane z powodu braku środków na rachunku BZ	7 708.11
	4. prowizje rozliczane w czasie BZ (konto 531)	3 285 798.76
	5. odsetki od papierów wartościowych BO	48 651.06
VIII = V-VI+VII	Razem Przychody do opodatkowania	35 058 655.70

A	Podstawa opodatkowania (zysk + / strata -)	-2 233 863.26
B	Odliczenia od dochodu	0.00
	1. darowizny	0.00
	2. inne odliczenia	0.00
C	Dochód podlegający opodatkowaniu	0.00
D	Podatek 19%	0.00
E	Podatek naliczony przez podmiot	0.00
F	Różnica	

2) AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO I WYSOKOŚĆ REZERWY NA PODATEK ODROZONY (W PLN)

		01.01.2016r.
I	Stan aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 838 726.00
		31.12.2016r.
II	Wyszczególnienie pozycji do naliczenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	8 089 773.12
	1. odsetki naliczone od depozytów sektora finansowego	7 924.64
	2. odsetki naliczone od depozytów sektora niefinansowego	1 602 979.05
	3. odsetki naliczone od depozytów sektora budżetowego	17 847.34
	4. prowizja rozliczana w czasie	3 285 798.76
	5. dochody przyszłych okresów	587 119.47
	6. rezerwy na świadczenia pracownicze	1 607 970.84
	7. odsetki naliczone od obligacji własnych	30 380.00
	8. rezerwy na zobowiązania inne	938 586.41
	9. prowizje rozliczane w czasie	11 166.61
III	Naliczenie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (19%)	1 537 057.00
IV	Wpływ aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na wynik netto	-301 669.00

		01.01.2016r.
I	Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	188 606.00
		31.12.2016r.
II	Wyszczególnienie pozycji do naliczenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	783 589.51
	1. odsetki naliczone od sektora finansowego	79 960.22
	2. odsetki naliczone od sektora niefinansowego	596 722.26
	3. odsetki naliczone od sektora budżetowego	33 200.28
	4. odsetki naliczone od papierów wartościowych	65 998.64
	5. prowizja naliczona nieotrzymana od rachunków bieżących	7 708.11
III	Naliczenie rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (19%)	148 882.00
IV	Wpływ rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na wynik netto	39 724.00

43. Zagregowane dane, obejmują:

- 1) Korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji lub poręczeń przez pracowników, członków zarządu lub organów nadzorczych ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2016 roku	
	Oprocentowanie od-do	Zaangażowanie w zł
Pracownicy	2.13 - 9.50	3 718 284.92
Członkowie Zarządu	3.53 - 5.08	206 211.25
Członkowie Rady Nadzorczej	3.16- 6.71	151 678.65

Warunki oprocentowania nie są odmienne do stosowanych przez Bank dla danego rodzaju kredytu , terminy spłat – przeważającej części mieszczą się w przedziale od 1 roku do 5 lat.

- 2) Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone lub należne członkom zarządu i organów nadzorczych Banku.

Wyszczególnienie	Wynagrodzenia w 2016 roku	
	Obciążające koszty [PLN]	Wypłacone z zysku [PLN]
Członkowie Zarządu	1 568 702.47	
Członkowie Rady Nadzorczej	299 876.78	

- 3) Przeciętne zatrudnienie w 2016 roku wynosiło 192,94 etatów.
4) Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników.

Wyszczególnienie	Kwota [PLN]
Rezerwa na świadczenia emerytalne	50 371.42
Rezerwa na świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych	376 291.68
Rezerwa na premie	108 089.32
Razem	534 752.42

- 5) W 2016r. nie poniesiono kosztów na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych.

44. Transakcje z podmiotami powiązanymi z Bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej Banku względem podmiotów powiązanych – nie wystąpiły (art.4 pkt 16 Ustawy Prawo Bankowe).

45. Istotne transakcje zawarte przez Bank na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi – nie występuje

46. Cele i zasady zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem, ocenia jego adekwatność i skuteczność oraz nadzoruje realizację założeń strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i polityk w tym zakresie, nadzoruje ich zgodność ze strategią i planem finansowym Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykami oraz nad efektywnością tego procesu. Jest odpowiedzialny za dostosowanie poziomu poszczególnych ryzyk do poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie procesów związanych z poszczególnymi rodzajami ryzyka zidentyfikowanymi w działalności Banku oraz uznanymi za istotne.

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykami będący organem opiniodawczym w zakresie kształtowania polityki zarządzania ryzykami oraz Komitet Kredytowy, który uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.

W Banku wyodrębnione zostały komórki organizacyjne odpowiedzialne za gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- pierwsza linia obrony, którą stanowi system kontroli wewnętrznej ma zapewniać zgodność wykonywanych czynności z procedurami, przepisami, a także bieżące reagowanie na niedomagania i uchybienia i monitorowania mechanizmów kontrolnych;
- druga linia obrony, którą stanowi system kontroli instytucjonalnej jest realizowana przez komórkę kontroli instytucjonalnej i komórkę ds. zgodności poprzez ocenę skuteczności kontroli mechanizmów kontrolnych, ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności banku (w tym coroczną ocenę systemu szacowania adekwatności kapitałowej i ocenę realizacji polityki zmiennych składników wynagrodzeń), ocenę prawidłowości realizacji procesów biznesowych i operacyjnych, ocenę zgodności działania z przepisami prawa i normami wewnętrznymi;
- trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny SSOZ BPS mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

1) Ryzyko kredytowe.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne tj. ryzyko koncentracji i ryzyko rezydualne.

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko potencjalnej straty z tytułu nie wykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta. Ryzyko kredytowe wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Jednym z elementów ryzyka kredytowego jest ryzyko koncentracji kredytowej związane ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, a także z tytułu stosowanych technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej Banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub prowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka Banku.

Ryzyko rezydualne to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości oraz dążenie do osiągnięcia niskiego poziomu ryzyka.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego, w tym portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- b) podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie się przed ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfelowym,
- c) dążenie do zwiększenia wyrezerwowania ekspozycji kredytowych zagrożonych,
- d) działania organizacyjno-proceduralne.

W Banku obowiązuje scentralizowany model zarządzania ryzykiem kredytowym. W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka jakości aktywów kredytowych Bank zarządza ryzykiem kredytowym, w tym:

- a) ryzykiem koncentracji zaangażowań w zakresie:
 - pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - tego samego sektora gospodarczego,
 - tego samego produktu/instrumentu finansowego,
 - tego samego rodzaju zabezpieczenia,
 - tego samego regionu geograficznego,
- b) ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych
- c) ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie
- d) ryzykiem rezydualnym
- e) ryzykiem kredytowym w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami bankowymi, stanowiącymi zabezpieczeniu ekspozycji kredytowych

Bank dąży do utrzymania ryzyka kredytowego na umiarkowanym poziomie poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku oraz poprzez niezbędne instrumenty ograniczające to ryzyko.

Do podstawowych działań mających na celu optymalizację ryzyka kredytowego należą:

- a) dywersyfikacja struktury portfela, poprzez wewnętrzne limity koncentracji,
- b) preferowanie produktów generujących niższy wymóg kapitałowy w celu efektywnego zarządzania kapitałem,
- c) analiza struktury i monitoring portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań, a w przypadku zidentyfikowania sygnałów ostrzegawczych, wprowadzanie stosownych ograniczeń,
- d) system klasyfikacji ekspozycji kredytowych dokonywany z uwzględnieniem dwóch niezależnych kryteriów, tj.:
 - terminowości spłat – klasyfikacja dokonywana automatycznie na podstawie listy zaległości;
 - sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika – klasyfikacja dokonywana zgodnie z obowiązującym schematem kompetencji,
- e) stosowanie technik redukcji ryzyka kredytowego,
- f) wykorzystywanie informacji o klientach Banku z systemów wymiany danych,
- g) nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, obejmujący m.in.: proces przestrzegania przepisów wewnętrznych Banku i kompetencji,
- h) analiza i monitoring wartości przyjętych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
- i) prowadzenie aktywnej polityki szkoleń i porad.

Obowiązek stosowania ostrożnościowego podejścia do ryzyka kredytowego dotyczy wszystkich pracowników Banku i każdej transakcji kredytowej.

Według stanu na dzień 31.12.2016r. Bank realizował cele wyznaczone w zatwierdzonej Polityce kredytowej oraz w planie ekonomiczno-finansowym, o czym świadczą następujące wskaźniki:

- udział portfela kredytowego w aktywach nie przekroczył poziomu 70% (poziom wykonania 56%),
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego nie przekroczył limitu alokacji określonego w polityce kapitałowej,
- udział udzielonych zobowiązań pozabilansowych w portfelu kredytowym wg wartości bilansowej brutto nie przekroczył poziomu 20% i wyniósł 10%,
- zaangażowanie w detaliczne ekspozycje kredytowe utrzymuje się na poziomie 3% portfela kredytowego wg wartości nominalnej, przy dopuszczalnym, maksymalnym poziomie zaangażowania 10% portfela,
- udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w kredytach ogółem wg wartości nominalnej kształtował się na poziomie 62% i nie przekroczył limitu 65%,
- wskaźnik jakości ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie mieścił się w wyznaczonym limicie 15% i osiągnął wartość 14,96%.

2) Ryzyko rynkowe w zakresie ryzyka walutowego.

Ryzyko rynkowe to ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów instrumentów finansowych i walut, wartości stopy procentowej oraz cen towarów; w przypadku Banku, ze względu na nie prowadzenie działalności handlowej, ogranicza się w praktyce głównie do ryzyka walutowego.

Ryzyko walutowe to ryzyko niebezpieczeństwa negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne wynikające z utrzymania otwartych pozycji w walutach obcych powstających w związku z dokonywanymi transakcjami walutowymi.

Bank w zakresie ryzyka walutowego dąży do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stale zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany.

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, z zastrzeżeniem że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.

Na rynku walutowym, Bank przykładą szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągle prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.

W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut).

Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego wprowadzane są uchwałą Zarządu Banku.

Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez Departament Ryzyk Bankowych, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.

Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Bank zakłada, że skala działalności walutowej nie będzie znacząca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 1%.

Realizując założenia Polityki zarządzania ryzykiem walutowym na rok 2016, Bank monitorował ekspozycję na ryzyko walutowe, poprzez dzienną wycenę pozycji walutowych i kontrolę limitów, określających pożądany i akceptowany poziom ryzyka walutowego oraz regularnie przeprowadzane testy warunków skrajnych.

W okresie 2016 roku, nie wystąpiło przekroczenie limitu udziału całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych Banku w wysokości 2%. Maksymalny wskaźnik udziału całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych kształtował się na poziomie 0,47 %, co stanowiło 23.50 % limitu.

Poziom kluczowych wskaźników mieścił się w limitach, wyniki w ostatnich czterech kwartałach 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Wskaźnik	Limit	31.03.16	30.06.16	30.09.16	31.12.16
Średnia pozycja całkowita za okres 12 miesięcy / Fundusze własne	poniżej 1 %	0,07 %	0,11 %	0,13 %	0,14 %
Max pozycja całkowita w okresie 12 miesięcy / Fundusze własne	poniżej 2 %	0,38 %	0,47 %	0,47 %	0,47 %
Wpływ wzrostu / spadku kursów walut o 30% na wynik z pozycji wymiany	poniżej 30 %	12,10 %	10,81 %	0,76 %	17,59 %
Wpływ wzrostu / spadku kursów walut o 30 % na fundusze własne	poniżej 0,3 %	0,04 %	0,04 %	0,002 %	0,06 %

3) Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych; ryzyko to związane jest z:

- ryzykiem przeszacowania,
- ryzykiem bazowym,
- ryzykiem opcji klienta,
- ryzykiem krzywej dochodowości;

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na:

- analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym,

- b) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
- c) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
- d) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
- e) przestrzeganiu ustalonych limitów,
- f) realizowaniu celów przyjętych w strategii Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:

- a) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
- b) wydłużanie aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej,
- c) skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększanie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
- d) zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym,
- e) zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
- f) zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Kształtowanie poziomu oprocentowania produktów oferowanych przez Bank uwzględnia:

- a) analizę oprocentowania produktów u konkurencji i na rynku międzybankowym, wpływ zmiany oprocentowania na inne ryzyka Banku,
- b) strategię działania i rozwoju Banku,
- c) marże realizowane na poszczególnych produktach.

Istotnym elementem ograniczania ryzyka stopy procentowej jest zwiększanie udziału przychodów pozaodsetkowych w przychodach ogółem między innymi poprzez sprzedaż produktów generujących opłaty i prowizje, w tym produktów elektronicznych.

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące poziom (profil) ryzyka stopy procentowej są określone w Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej, w tym limity struktury transakcji obciążonych ryzykiem stopy procentowej oraz w założeniach do planu ekonomiczno – finansowego.

Bank w oparciu o przeprowadzane testy warunków skrajnych przeprowadza symulację wyniku finansowego w przyszłości.

Bank bada wpływ istotnego wzrostu stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz informuje klientów o wzroście ryzyka związanego ze wzrostem rynkowych stóp procentowych.

Bank do pomiaru ryzyka stopy procentowej stosuje metodę luki procentowej. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje swoim zakresem aktywa i pasywa bilansowe wrażliwe na zmiany stóp procentowych oraz zobowiązania zaliczane do pozycji pozabilansowych wrażliwe na ryzyko stopy procentowej.

Utrzymujący się od marca 2015 roku niski poziom stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego ma wpływ na poziom stóp procentowych Banku zarówno po stronie aktywów jak i pasywów, co przekłada się na zmniejszenie odległości marży odsetkowej od marży granicznej.

Z punktu widzenia stóp procentowych stosowanych dla produktów z oferty Banku, wśród depozytów dominowały oprocentowane wg stałej oraz zmiennej stopy procentowej ustalonej w oparciu o Uchwałę Zarządu, natomiast dla aktywów, w tym kredytów i pożyczek oraz papierów wartościowych, dominowało oprocentowanie zależne od stóp rynkowych, przede wszystkim od stawek rynku międzybankowego. Bank zgodnie z prowadzoną polityką nie oferował lokat z oprocentowaniem stałym dla terminów powyżej 6 miesięcy. Bank posiadał również zarówno po stronie depozytowej jak i

kredytowej środki oprocentowane w oparciu o stopy Narodowego Banku Polskiego, głównie stopę redyskonta weksli.

Bank nie prowadził działalności w zakresie portfela handlowego. W zakresie działalności walutowej, pozycje walutowe stanowiły niski procent aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyko stopy procentowej.

Z punktu widzenia przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę oprocentowania poziom ryzyka kształtował się na umiarkowanym poziomie. Do podstawowych czynników mających wpływ na taki poziom ryzyka zaliczyć można:

- a) oferowanie przez Bank prostych produktów bilansowych;
- b) posiadanie dodatniej skumulowanej luki przeszacowania stanowiącej różnicę pomiędzy sumą wszystkich aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, przy jednoczesnym nierównomiernym rozkładzie luk przeszacowania w poszczególnych przedziałach;
- c) zróżnicowane terminy przeszacowania aktywów i pasywów w obrębie poszczególnych stawek referencyjnych;

Bank narażony był na ryzyko bazowe, z tytułu posiadania po stronie aktywów i pasywów produktów bankowych indeksowanych do stopy redyskonta weksli i stawek rynku międzybankowego. Pomimo, iż produkty te mają jednocześnie te same okresy przeszacowania występowało niedoskonałe powiązanie (korelacja) stóp procentowych generujących przychody i koszty odsetkowe.

Bank narażony był na ryzyko krzywej dochodowości, ponieważ w zarówno po stronie aktywnej jak i pasywnej posiadał produkty, których oprocentowanie indeksowane było stawkami rynku międzybankowego.

Ryzyko opcji klienta kształtowało się w Banku na niskim poziomie. Dodatkowo Bank zabezpieczał się przed ryzykiem poprzez wprowadzenie opcji rekompensujących wcześniejszą spłatę kredytów lub zerwanie depozytów przed upływem umownego terminu.

4) Ryzyko operacyjne

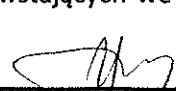
Ryzyko operacyjne to ryzyko (możliwość) poniesienia straty lub zmniejszenia zysku poniżej określonego poziomu, wynikające z nieodpowiednich lub wadliwych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, wadliwego działania systemów: logistycznych, technicznych i teleinformatycznych lub zaistnienia niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się również ryzyko prawne, prowadzenia działalności, ryzyko IT, ryzyko modelu oraz pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu. Z obszaru ryzyka operacyjnego wyłącza się ryzyko utraty reputacji oraz ryzyko strategiczne. Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu rocznej straty operacyjnej brutto w wysokości objętej limitami.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku wdrażany jest w szczególności w celu:

- a) minimalizowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- b) usprawniania działań prowadzonych przez Bank,
- c) zapobiegania powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukovanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane poprzez gromadzenie historycznych danych o zdarzeniach operacyjnych / incydentach operacyjnych powstających wewnątrz banku oraz w miarę

  str. 41

możliwości o zdarzeniach operacyjnych poniesionych przez podmioty funkcjonujące w otoczeniu banku.

Ocena ryzyka operacyjnego polega w szczególności na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia (częstości) i wielkości możliwych przyszłych strat (dotkliwości) z tytułu ryzyka operacyjnego. Do określenia tych dwóch wielkości wykorzystuje się zarówno mierniki ilościowe (takie jak m.in. historyczne informacje o stratach), jak i jakościowe.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku.

Zarząd w celu redukcji ryzyka operacyjnego podejmuje następujące działania:

- a) modyfikowanie wewnętrznych aktów normatywnych w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego,
- b) monitorowanie wewnętrznych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- c) usprawnianie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- d) eliminowanie słabych punktów w procesach bankowych,
- e) organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz dla pozostałych w zakresie w jakim generują ryzyko operacyjne,
- f) organizacja szkoleń i prowadzenie innych działań edukacyjnych wobec pracowników i klientów, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego i bezpieczeństwem korzystania z elektronicznych kanałów dostępu,
- g) podejmowanie działań określonych w Polityce bezpieczeństwa informacji,
- h) monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- i) transfer ryzyka poprzez zawieranie umów ubezpieczenia i outsourcingu.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego (Filar I) obowiązujący w roku 2016 wynosił 3 577 tys.

Straty brutto z tytułu ryzyka operacyjnego w 2016 roku w kwocie 280 tys. zł były na niskim poziomie – stanowiły 0.63% funduszy własnych na dzień 31.12.2016 r. oraz 7.83% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązującego w roku 2016. Straty mieściły się w ustalonym rocznym limicie dotkliwości (tzn. do 820,0 tys. zł) i nie stwarzały istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku.

Wyniki pomiaru poziomu ryzyka operacyjnego wskazują, że narażenie Banku na ryzyko operacyjne nie przekraczało w 2016 roku akceptowalnego poziomu i było oceniane jako umiarkowane.

Wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego na rok 2016 (zgodnie z art. 316 Rozporządzenia CRR 575/2013 z dn. 26.06.13r.)			
Wyszczególnienie:	2013r.	2014r.	2015r.
1 Odsetki należne i podobne przychody	30 645 581.17	29 381 347.18	23 907 535.02
2 Odsetki do zapłaty i podobne opłaty	-16 980 151.73	-12 502 002.42	-7 666 569.30
3 Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu	111 375.00	0.00	0.00
4 Należności z tytułu prowizji/opłat	5 637 549.16	5 417 579.60	4 952 611.10
5 Koszty z tytułu prowizji/opłat	-306 387.88	-347 859.91	-439 850.15
6 Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych	283 147.84	1 539 718.10	444 454.20
7 Pozostałe przychody operacyjne	3 368 329.73	2 846 382.75	3 396 937.30
Wyłączenia	-25 527.89	-1 275 674.84	-840 457.38
łącznie	22 733 915.40	25 059 490.46	23 754 660.79
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na rok 2016	3 577 403		
Kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne	44 717 538		

5) Ryzyko płynności

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty możliwości zamiany na gotówkę w wymaganym czasie określonych produktów na rynku, powodujące konieczność poniesienia znacznych strat finansowych na tych produktach.

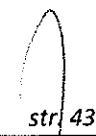
Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- 4) utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR na pożądanym poziomie.

Bank w roku 2016 zarządzał ryzykiem płynności realizując określoną Strategię oraz Politykę płynności w następujących płaszczyznach:

1. Odpowiednia struktura aktywów:

   str. 43

- równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku,
 - zarządzanie ryzykiem płynności ma charakter skonsolidowany i całościowy,
 - zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmujące wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku,
 - struktura posiadanych przez Bank aktywów umożliwia elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:
 - a) płynności,
 - b) bezpieczeństwa,
 - c) rentowności.
 - zarządzanie płynnością długoterminową poprzez badanie struktury pasywów długoterminowych powiązane ze strukturą aktywów długoterminowych i ustalanie limitów zaangażowania w aktywa długoterminowe, określone w Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności.
2. Budowa stabilnej bazy depozytowej:
- Utrzymanie odpowiedniej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty osób prywatnych, podmiotów niefinansowych i budżetu
 - Wydłużanie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, tak aby Bank mógł otwierać, po stronie aktywnej, pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym. Bank dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności. Zarządzanie bazą depozytową Banku poprzez przyjęte limity koncentracji zakłada ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.
 - Badanie zachowania rynku, w tym poziomu cen w celu utrzymania konkurencyjnej oferty.
 - Przyjmowane przez Bank lokaty walutowe nie stanowiły zagrożenia dla płynności ze względu na ich relatywnie niski udział w ogólnej strukturze przyjmowanych lokat ogółem. Jednakże, wraz z rozwojem działalności walutowej, w coraz większym stopniu Bank narażony będzie na ryzyko płynności wynikające z przepływów walutowych. Ze względu na aktualną skalę tej działalności, Bank będzie dążył do pełnego zrównoważenia niedopasowania aktywów i pasywów walutowych.
3. Utrzymanie nadzorczych miar płynności i wskaźników LCR i NSFR:
- Analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym. W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych.
 - Ograniczanie ryzyka płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.
 - Systematyczne weryfikowanie i identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.
 - Bank systematycznie bada i przestrzega nadzorcze miary płynności określone w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego oraz monitoruje wskaźniki LCR i NSFR wynikające z Rozporządzenia nr 2013/575/UE.
 - Zawarcie przez Bank Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS ma na celu zapewnienie płynności i wypłacalności Banku.

Na dzień 31.12.2016r. poziom ryzyka płynności ocenia się jako umiarkowany. Bank realizował określone w Polityce zarządzania ryzykiem płynności wytyczne w zakresie utrzymania na odpowiednim poziomie stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymania pożądanego poziomu aktywów płynnych.

W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące nadzorcze normy płynności i przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności.

Poziom nadzorczych miar płynności w kolejnych kwartałach 2016 roku kształtował się następująco:

Miary płynności		Min. limit KNF	Min limit wew.	Mar 2016	Cze 2016	Wrz 2016	Gru 2016
M1	Luka płynności krótkoterminowej	0	0	62 550	62 322	68 600	71 670
W M2 S	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1	1,04	1.67	1.61	1.64	1.65
k M3 a	Współcz. pokrycia aktyw niepłynnych funduszami wł.	1	1,50	1.84	1.95	1.93	1.75
z M4 n	W. pokrycia aktyw niepłynnych i o ogr. płynności, fund. wł. i śr. obcymi stabilnymi	1	1,04	1.27	1.27	1.30	1.30

Wskaźniki płynności ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko płynności, mieściły się w wyznaczonych limitach, baza depozytowa utrzymywała stabilny poziom a depozyty stabilne stanowiły pokrycie kredytów i pożyczek ogółem na poziomie 127 %. Aktywa płynne w wysokości 30 % aktywów netto stanowiły pokrycie depozytów niestabilnych na poziomie 173 %. Wyniki analizy testów warunków skrajnych wskazują, iż posiadane przez Bank aktywa płynne oraz pozostałe możliwe do pozyskania środki, umożliwiają utrzymanie ciągłości działania w przypadku realizacji scenariuszy kryzysowych. Bank w 2016 roku, osiągnął poprawne wielkości wskaźników LCR i NSFR - wyniki kształtują się powyżej minimalnych wymaganych poziomów i przedstawiają się następująco:

Harmonogram implementacji norm płynności wg pakietu CRD IV/CRR : LCR i NSFR						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
LCR wskaźnik płynności krótkoterminowej	Monitoring nadzorczy, sprawozdawanie	60%	70%	80%	100%	100%
NSFR wskaźnik płynności długoterminowej -stabilnego finansowania	Monitoring nadzorczy- sprawozdawanie				> 100 %	> 100%

Wskaźnik LCR – wyniki Banku	mar-16	cze-16	wrz-16	gru-16
LCR wskaźnik płynności krótkoterminowej	582%	677 %	610 %	299 %*

*zmiana sposobu wyliczenia wskaźnika obow. Uczestników SSOZ

6) Ryzyko kapitałowe

Ryzyko kapitałowe to ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności Banku lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskiwaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych.

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- b) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych,
- c) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Bank wyznaczył fundusze własne i wyliczył wskaźniki adekwatności kapitałowej zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/575/UE z dnia 26 czerwca 2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, uwzględniając amortyzację składników funduszy własnych zgodnie z art. 64 rozporządzenia CRR i kierunkami polityki nadzorczej.

Bank spełnia wymogi pakietu CRD IV/ CRR w zakresie norm kapitałowych, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora, który w przypadku Banku obejmuje bufor zabezpieczający i bufor antycykliczny.

Na koniec roku 2016 Bank osiągnął następujące wartości współczynników kapitałowych:

- współczynnik kapitału podstawowego CET1 wyniósł 9.63 %, co przewyższa minimalny próg 5.75 %,
- współczynnik kapitału Tier 1 wyniósł 10.35 %, co przewyższa minimalny próg 7.25 %,
- łączny współczynnik kapitałowy kształtuje się na poziomie 13.38 %, co przewyższa minimalny wymóg 9.25 %.

Na dzień 31.12.2016r. poziom ryzyka kapitałowego określany na podstawie obowiązujących limitów kształtował się na umiarkowanym poziomie. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyk objętych kapitałem regulacyjnym oraz udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych nie przekroczyły poziomu 60.00 % funduszy własnych. Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 13.38 % i był wyższy od rekomendowanego przez KNF. Udział funduszu udziałowego w funduszach własnych kształtuje się na poziomie 2.12 % tj. poniżej limitu w wys. 5 %.

Bank przeprowadza analizę ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/62 z 10 października 2014 roku, zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni.

Podstawą analizy ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej jest wskaźnik, kalkulowany poprzez podzielenie miary Kapitału Tier 1 przez miarę ekspozycji całkowitej obejmującej pozycje bilansowe i pozabilansowe, wyrażony jako wartość procentowa. Na koniec grudnia 2016 roku wskaźnik dźwigni finansowej Banku kształtował się na poziomie powyżej 5 %.

Uzgodnienie wartości aktywów ze sprawozdań finansowych z wartością ekspozycji całkowitej dla wskaźnika dźwigni finansowej

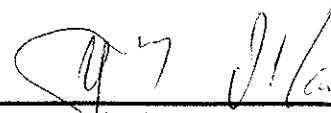
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	598 722 828
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	-
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	-
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	-
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	16 830 641
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
7	Inne korekty	-10 067 991
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	605 485 478

Kapitał T1 - definicja przejściowa	34 107 032
Wskaźnik dźwigni - definicja przejściowa	5.63%
Kapitał T1 - definicja w pełni wprowadzona	31 295 025
Wskaźnik dźwigni - definicja w pełni wprowadzona	5.17%

7) Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje: ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

- ryzyko strategiczne - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany,
- ryzyko wyniku finansowego - ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału,

- c) ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności),
- d) ryzyko regulacyjne - ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności,
- e) ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

W celu zmniejszenia zagrożeń wpływających negatywnie na pozycję rynkową Banku, prowadzono następujące działania:

- a) wdrażano odpowiedni system planowania strategicznego oraz pomiaru i nadzorowania postępów strategii (kontroli strategicznej), w tym:
 - identyfikacji i uwzględniania istotnych zmian otoczenia wpływających na możliwość realizacji strategii,
 - zmian ekonomicznych, społecznych i prawnych,
 - działań konkurencji,
- b) zapewniano i nadzorowano spójność planów finansowych i operacyjnych z planami strategicznymi,
- c) wdrażano i nadzorowano system pomiaru ryzyka i sprawozdawczości zarządczej w zakresie ryzyka biznesowego,
- d) wdrażano i nadzorowano system testowania warunków skrajnych,
- e) zapewniano odpowiednie szkolenia dla kadry banku uczestniczącej w zarządzaniu ryzykiem biznesowym,

dokonywano oceny istotności rodzajów ryzyka zawartych w ryzyku biznesowym i planowano oraz alokowano odpowiednie fundusze własne.

47. Informacje na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem kredytowym.

1) Obciążenie ryzykiem stopy procentowej.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje swoim zakresem aktywa i pasywa wrażliwe na zmiany stóp procentowych.

Aktywa bilansowe:

- a) rachunki bieżące i pomocnicze złotowe oraz walutowe w Banku Zrzeszającym oraz w innych bankach,
- b) lokaty terminowe złotowe i walutowe w Banku Zrzeszającym oraz w innych bankach,
- c) dłużne papiery wartościowe,
- d) kredyty złotowe ze środków własnych udzielane podmiotom sektora finansowego, niefinansowego oraz instytucjom samorządowym,
- e) kredyty złotowe celowe z pozyskanych linii kredytowych, udzielone klientom Banku,
- f) pozostałe należności oprocentowane.

Pasywa bilansowe:

- a) zobowiązania złotowe i walutowe wobec Banku Zrzeszającego (kredyty i lokaty),
- b) zobowiązania terminowe złotowe i walutowe klientów,

- c) zobowiązania bieżące złotowe i walutowe klientów,
- d) pozyskane linie kredytowe,
- e) pozostałe zobowiązania oprocentowane.

Zobowiązania Banku zaliczane do pozycji pozabilansowych:

dotyczy tylko pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz zobowiązań pozabilansowych, które w przyszłych okresach mogą być wrażliwe na zmiany stóp procentowych, poprzez przekształcenie ich w pozycje bilansowe.

W ramach aktywów / pasywów o oprocentowaniu zmiennym, stało-zmiennym i stałym Bank dokonuje podziału aktywów / pasywów na grupy, których oprocentowanie uzależnione jest od następujących stóp referencyjnych (stawek bazowych):

a) Zależne od redyskonta

Aktywa i pasywa zmienne i stało-zmienne, ze stopami procentowymi zależnymi od redyskonta oraz aktywa i pasywa stałe, które w chwili przeszacowania będą posiadały oprocentowanie wyznaczone przez aktualny poziom redyskonta.

b) Zależne od rentowności bonów skarbowych

Aktywa i pasywa zmienne i stało-zmienne, ze stopami procentowymi zależnymi od rentowności bonów skarbowych i pieniężnych oraz aktywa i pasywa stałe, które w chwili przeszacowania będą posiadały oprocentowanie wyznaczone przez aktualny poziom rentowności bonów skarbowych i pieniężnych.

c) Zależne od stawki WIBID/WIBOR

Aktywa i pasywa zmienne i stało-zmienne, ze stopami procentowymi zależnymi od stawek WIBOR i WIBID oraz aktywa i pasywa stałe, które w chwili przeszacowania będą posiadały oprocentowanie wyznaczone przez aktualny poziom wymienionych stóp referencyjnych.

d) Aktywa i pasywa, których oprocentowanie zmieniane jest decyzją Banku

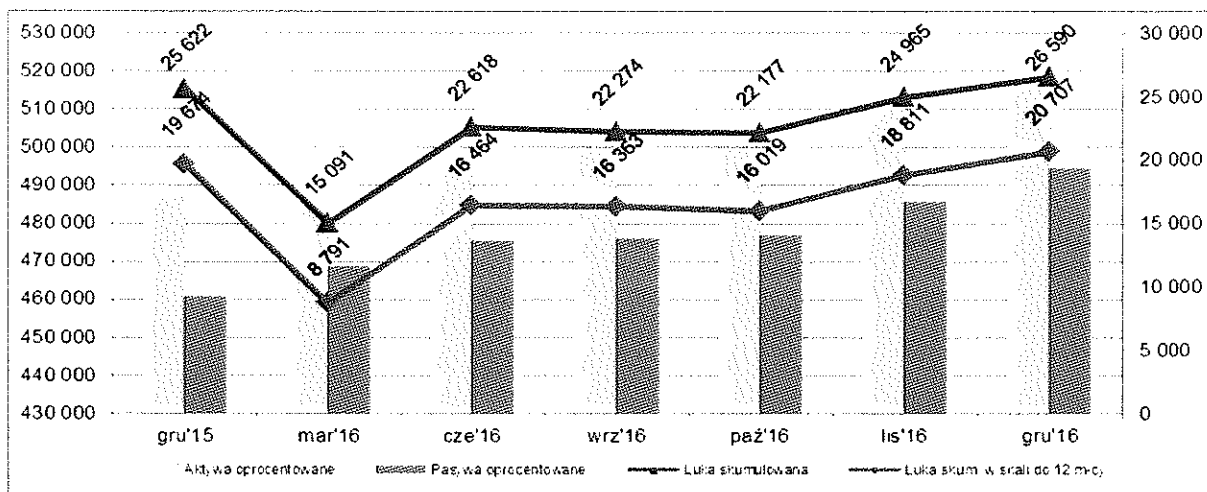
W grupie tej znajdować się będą kredyty oraz depozyty bieżące i terminowe, których oprocentowanie regulowane jest poprzez decyzje podejmowane na szczeblu Banku.

Na dzień 31.12.2016r.:

- aktywa oprocentowane wyniosły 521 027 tys. zł., pasywa oprocentowane wyniosły 494 437 tys. zł., w stosunku do grudnia 2015r. aktywa wzrosły o 7.09 %, natomiast pasywa wzrosły o 7.27 %,
- średnie oprocentowanie aktywów wyniosło 3.96 %, pasywów 1.39 %, oprocentowanie aktywów w stosunku do grudnia 2015r. spadło o 0.41 pp., natomiast pasywów spadło o 0.11 %,
- Bank posiadał nadwyżkę aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych nad pasywami wrażliwymi na te zmiany w wysokości 26 590 tys. zł., co stanowi 4.44 % wartości bilansowej aktywów, w przedziale do 12 miesięcy luka skumulowana była dodatnia i wyniosła 20 707 tys. zł., w stosunku do grudnia 2015r. odnotowano wzrost luki o 1 033 tys. zł.

Poniższy wykres przedstawia poziom kształtowania się aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz wartość luki skumulowanej całkowitej i luki skumulowanej w okresie do 12 miesięcy.

Haree

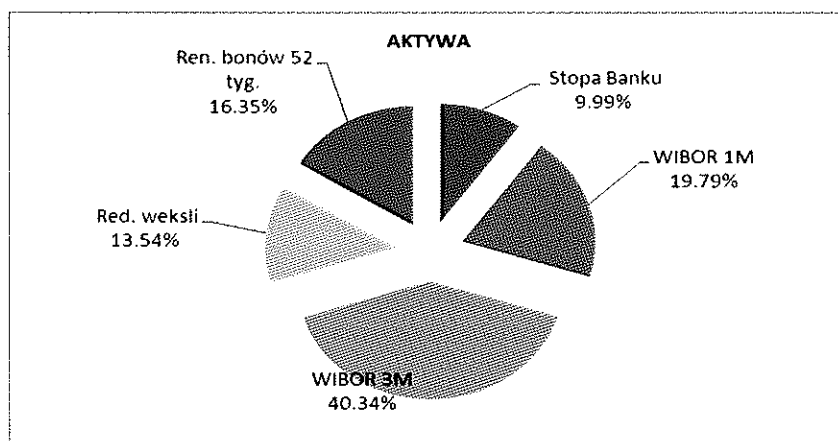

- w aktywach oprocentowanych aktywa zmienne stanowią 73.15 %, w pasywach środki zmienne stanowią 61.94 %. Struktura aktywów i pasywów w podziale na rodzaj oprocentowania kształtuje się na względnie stałym poziomie. Średnie opóźnienie przeszacowania aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresie 12 miesięcy wynosi 1 dzień, natomiast pasywów również 1 dzień, za wyjątkiem aktywów i pasywów zmiennych oprocentowanych według stopy banku – opóźnienie przeszacowania wynosi od 7 do 30 dni oraz stopy redyskonta weksli – przedział przeszacowania dostosowany jest do terminu najbliższego posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej. Dodatkowo aktywa i pasywa oprocentowane wg stawek rynku międzybankowego, dla których oprocentowanie ulega zmianie w okresach kwartalnych również podlegają urealnieniu w zakresie przedziałów przeszacowania – od 1 dnia do pow. 1 m-ca do 3 m-cy.

– Struktura aktywów:

W strukturze aktywów największy udział stanowią środki zależne od stawek rynku międzybankowego, łącznie 60.13 %, z czego stawka Wibor 3M – 40.34 % a stawka Wibor 1M – 19.79 %, następną grupę stanowią środki zależne od rentowności bonów 52 tyg. – 16.35 %, od stopy redyskonta weksli zależne jest 13.54 %, najmniejszy udział stanowią środki od stopy Banku – 9.99 %.

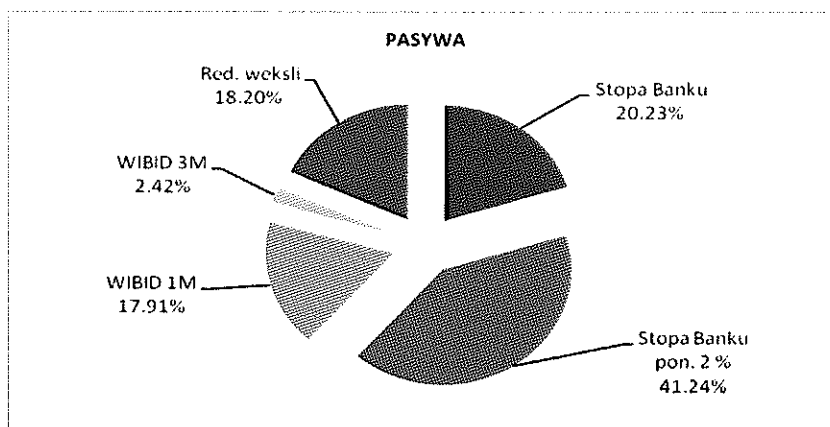
Poniższy wykres przedstawia szczegółowo strukturę aktywów.

– Struktura pasywów:

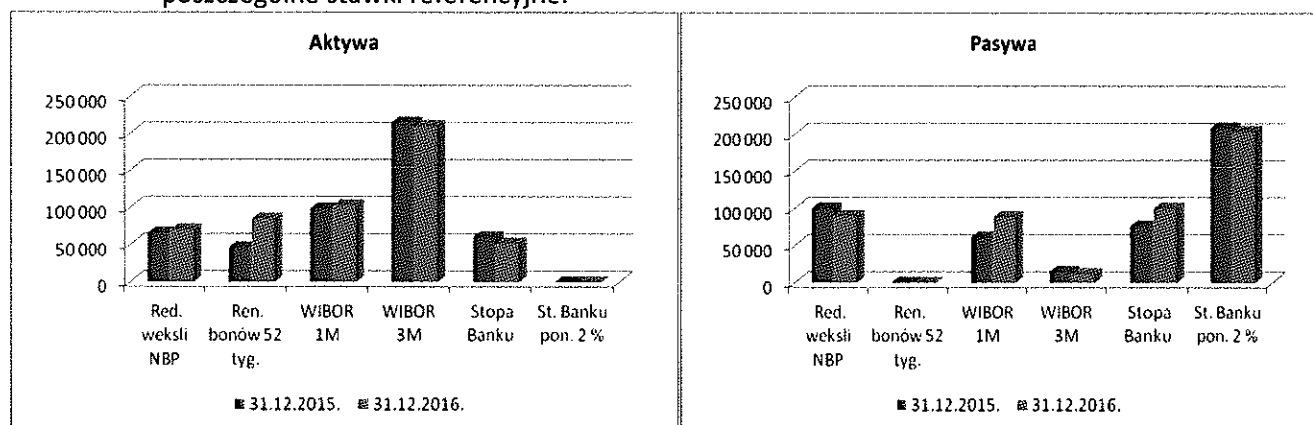
W strukturze pasywów największy udział stanowią środki zależne od stopy Banku: łącznie 61.47 %, z czego stopa Banku pon. 2 % stanowi 41.24 %, następną grupę stanowią środki oprocentowane według stawek rynku międzybankowego, łącznie 20.33 %, z czego stawka Wibid 1M – 17.91 % a stawka Wibid 3M – 2.42 %, najmniejszy udział stanowią środki zależne od redyskonta weksli – 18.20 %, po stronie pasywów Bank nie posiada środków oprocentowanych według rentowności bonów 52 tyg.

Poniższy wykres przedstawia szczegółowo strukturę pasywów.

Po stronie aktywów najwyższy przyrost stanu środków w porównaniu do grudnia 2015r. odnotowano dla rentowności bonów 52 tyg. (wzrost o 83.63 %), Bank lokuje nadwyżki środków w bony pieniężne i skarbowe ze względu na utrzymanie wskaźników płynności oraz zerową wagę ryzyka. Po stronie pasywów największe wzrosty stanu środków dotyczą stawek rynku międzybankowego Wibid oraz stopy Banku. Z kolei największe spadki odnotowano dla stopy Banku po aktywach (spadek o 14.18 %) oraz redyskonta weksli po pasywach (spadek o 10.14 %)

Poniższe wykresy przedstawiają porównanie stanu aktywów i pasywów w podziale na poszczególne stawki referencyjne.

– Testy warunków skrajnych na dzień 31.12.2016r.:

Uwzględniając ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, potencjalne zmiany dochodu odsetkowego na skutek zmian stóp procentowych w okresie 12 miesięcy z uwzględnieniem wskaźników korygujących (w przypadku Banku wskaźnik korygujący dotyczy stopy redyskonta weksli) są następujące:

przy spadku stóp procentowych o 200 pb.: przy założeniu, że aktywa i pasywa w z oprocentowaniem poniżej 2,00 % obniżą swoje oprocentowanie w sposób maksymalny – nastąpi spadek dochodu o 4 073 tys. zł., co stanowi 9.23 % funduszy własnych, tym samym poziom ryzyka jest umiarkowany i mieści się w limicie 10,00 % zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą,

przy wzroście stóp procentowych o 200 pb.: wzrost stóp procentowych obejmuje wszystkie stawki referencyjne – nastąpi wzrost dochodu o 3 422 tys. zł.

W zakresie zmian wyniku odsetkowego netto - w odniesieniu do wyniku odsetkowego netto jaki Bank uzyska w skali 12 miesięcy przy założonej zmianie stóp procentowych o 100 pb.

przy założonym spadku stóp procentowych dochód odsetkowy spadnie o 1 668 tys. zł.

przy założonym wzroście stóp procentowych dochód odsetkowy wzrośnie o 1 711 tys. zł.

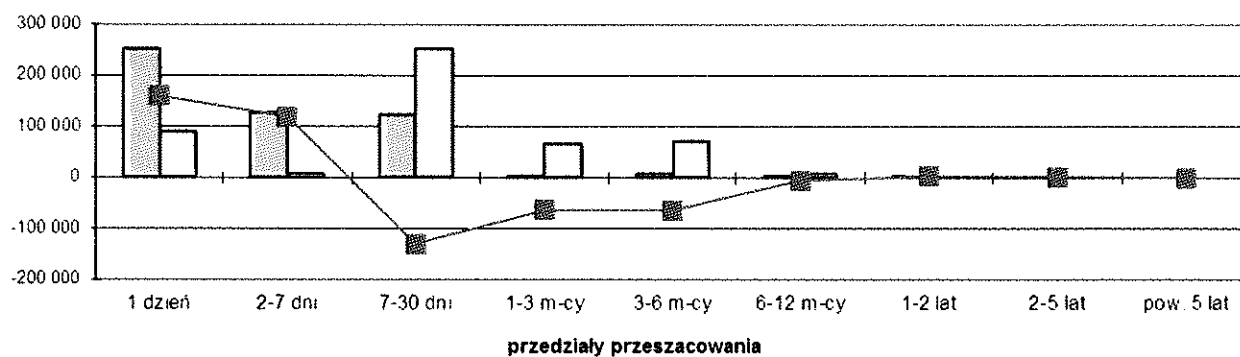
Zarówno przy założonym spadku stóp procentowych jak i wzroście zmiana dochodu odsetkowego nie przekracza 15 % wyniku odsetkowego netto jaki Bank uzyska w skali 12 miesięcy bez zmian stóp procentowych, tym samym poziom ryzyka jest umiarkowany i mieści się w limicie zatwierdzonym przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Poniższe tabele przedstawiają podział aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyko stopy procentowej w podziale na terminy przeszacowania na dzień 31.12.2016r.

Ryzyko przeszacowania

RAZEM		przedziały przeszacowania								
		1 dzień	2-7 dni	7-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	pow. 5 lat
AKTYWA	521 028	251 397	127 580	122 575	2 471	7 360	3 761	3 183	2 701	0
PASYWA	494 437	90 165	8 192	251 853	65 177	70 546	8 504	0	0	0
LUKA	26 591	161 232	119 388	-129 278	-62 706	-63 186	-4 743	3 183	2 701	0
LUKA skum.		161 232	280 620	151 342	88 636	25 450	20 707	23 890	26 591	26 591

Ryzyko przeszacowania

W wyniku przeprowadzonej analizy oraz poziomu wykorzystania ustalonych limitów, w tym w zakresie przeprowadzonych testów warunków skrajnych poziom ryzyka stopy procentowej na dzień 31.12.2016r. ocenia się jako umiarkowany, Bank realizuje założenia Polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Według stanu na dzień 31.12.2016r. nie wystąpił wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej w ramach II Filaru.

Hpk

2) Obciążenie ryzykiem kredytowym.

Obciążenie ryzykiem kredytowym aktywów finansowych z wykorzystaniem metody standardowej liczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zostało przedstawione w poniższej tabeli:

Kategorie ekspozycji		Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem			
		przed zastosowaniu wskaźnika MŚP (0.7619)			po zastosowaniu wskaźnika MŚP (0.7619)
		Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe	łącznie	łącznie
a)	Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	0,00	0,00	0,00	0.00
b)	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	3 610 827.82	0,00	3 610 827.82	3 610 827.82
c)	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	8 600 593.50	1 074 434.13	9 675 027.63	9 675 027.63
f)	Ekspozycje wobec instytucji	1 316 246.63	0,00	1 316 246.63	1 316 246.63
g)	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	125 219 153.13	4 816 551.10	130 035 704.23	109 946 206.96
h)	Ekspozycje detaliczne	90 482 843.02	6 468 655.68	96 951 498.70	77 876 520.74
i)	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	10 900 688.95	510 659.33	11 411 348.28	9 449 538.40
j)	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	36 908 403.04	11 092.74	36 919 495.78	36 919 495.77
o)	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	4 500 688.74	0,00	4 500 688.74	4 500 688.74
p)	Ekspozycje kapitałowe	6 765 686.30	0,00	6 765 686.30	6 765 686.30
q)	Inne ekspozycje	24 808 682.94	39 052.40	24 847 735.34	24 847 735.34
Ekspozycje wg metody standardowej razem		313 113 814.07	12 920 445.38	326 034 259.45	284 907 974.33

Głównym źródłem ryzyka kredytowego w Banku jest portfel kredytowy. W ujęciu rocznym łączna wartość portfela kredytowego wg wartości netto kształtowała się na poziomie 335 274 tys. i w stosunku do poprzedniego roku spadła o kwotę 13 565 tys. , tj. 4 %, przy czym udział portfela kredytowego w aktywach w ujęciu rocznym wynosił 56 %, co oznacza, że relacja portfela kredytowego do aktywów nie przekroczyła ustalonego poziomu granicznego w wysokości 70 %. Udzielone zobowiązania pozabilansowe stanowiły 10 % portfela kredytowego wg wartości bilansowej brutto i nie przekroczyły wartości granicznej tego udziału ustalonej na poziomie 20 %.

  str. 53

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe informacje z zakresu portfela kredytowego:

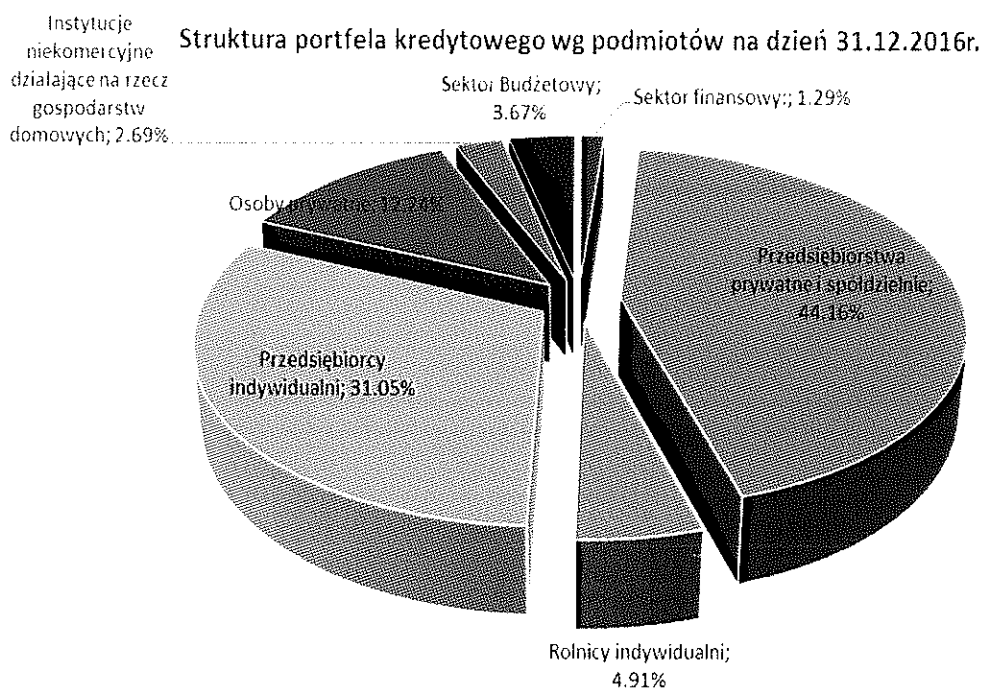
	31.12.15	31.12.16	Dynamika	
			31.12.16 -31.12.15	
Portfel kredytowy [tys. PLN]				
Portfel kredytowy wg wartości nominalnej				
bez stwierdzonej utraty wartości	315 433	302 333	-13 100	-4%
z rozpoznaną utratą wartości	31 921	39 544	7 623	24%
łącznie	347 354	341 877	-5 477	2%
Portfel kredytowy wg wartości brutto				
bez stwierdzonej utraty wartości	313 372	300 278	-13 094	-4%
z rozpoznaną utratą wartości	41 623	48 949	7 326	18%
łącznie	354 995	349 227	-5 768	-2%
Portfel kredytowy wg wartości netto				
bez stwierdzonej utraty wartości	313 123	300 048	-13 075	-4%
z rozpoznaną utratą wartości	35 716	35 225	-491	-1%
łącznie	348 839	335 274	-13 565	-4%
Udział portfela kredytowego wg wartości netto w aktywach ogółem	61,59%	56.00%	spadek o 5,59 p.p.	
Udzielone zobowiązania pozabilansowe				
Zobowiązania PZB [tys.żł]	36 736	35 143	-1 593	-4%
Udział zobowiązań PZB w portfelu kredytowym wg wartości brutto	10.35%	10,06%	spadek o 0.29 p.p.	

Analiza podmiotowa portfela kredytowego wg wartości nominalnej wskazuje, że na dzień 31.12.2016 roku najważniejszą pozycję stanowią przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie, bo 44,2 % oraz przedsiębiorcy indywidualni – 31,1 %. Następnie osoby prywatne – 12,2 %, rolnicy – 4,9 %, instytucje rządowe i samorządowe – 3,7 %, pozostałe jednostki niefinansowe – 2,7 % oraz pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego – 1 %.

Struktura portfela kredytowego wg podmiotów na dzień 31.12.2016 r. została przedstawiona poniżej.

Struktura portfela kredytowego wg podmiotów	31.12.2015r.		31.12.2016r.		Zmiana
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]
Sektor finansowy:	3 855 360.96	1.11%	4 411 403.74	1.29%	556 042.78
Sektor niefinansowy, w tym:	330 854 222.84	95.25%	324 923 639.54	95.04%	-5 930 583.30
Przedsiębiorstwa i spółdzielnie	146 451 299.83	42.16%	150 972 314.42	44.16%	4 521 014.59
Rolnicy indywidualni	17 501 194.67	5.04%	16 775 957.18	4.91%	-725 237.49
Przedsiębiorcy indywidualni	116 276 423.35	33.47%	106 138 514.90	31.05%	-10 137 908.45
Osoby prywatne	41 935 297.40	12.07%	41 842 652.63	12.24%	-92 644.77
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	8 690 007.59	2.50%	9 194 200.41	2.69%	504 192.82
Sektor Budżetowy	12 644 456.40	3.64%	12 542 000.00	3.67%	-102 456.40
Razem	347 354 040.20	100.00%	341 877 043.28	100.00%	-5 476 996.92

Hoke

Struktura produktowa przedstawiona w poniższej tabeli wskazuje, że dominują kredyty związane z finansowaniem działalności gospodarczej, w tym w szczególności kredyty inwestycyjne.

Produkty kredytowe	31.12.2015r.		31.12.2016r.		Zmiana
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]
Kredyty w ROR/RB	32 255 133.98	9.29%	29 304 864.60	8.57%	-2 950 269.38
Kredyty detaliczne	20 972 702.17	6.04%	20 796 440.72	6.08%	-176 261.45
Kredyty mieszkaniowe	39 748 666.62	11.44%	33 909 085.59	9.92%	-5 839 581.03
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	41 339 515.57	11.90%	41 499 936.64	12.14%	160 421.07
Kredyty preferencyjne	12 001 271.23	3.46%	10 727 141.05	3.14%	-1 274 130.18
Kredyty obrotowe	55 594 848.23	16.01%	49 083 137.04	14.36%	-6 511 711.19
Kredyty rewolwingowe	15 423 901.68	4.44%	17 349 975.64	5.07%	1 926 073.96
Z tytułu kart płatniczych	96 886.68	0.03%	277 469.63	0.08%	180 582.95
Leasing, factoring	10 514 929.43	3.03%	10 167 320.54	2.97%	-347 608.89
Kredyty inwestycyjne	115 377 102.00	33.22%	123 487 732.17	36.12%	8 110 630.17
Pozostałe	4 029 082.61	1.16%	5 273 939.66	1.54%	1 244 857.05
Razem	347 354 040.20	100.00%	341 877 043.28	100.00%	-5 476 996.92

Bank identyfikuje i monitoruje ryzyko kredytowe detalicznych ekspozycji kredytowych z tytułu koncentracji Banku wobec kredytów konsumpcyjnych.

Zaangażowanie w portfelu ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych zgodnie z Rekomendacją T wzrosło. W stosunku do grudnia 2015r. wartość nominalna ekspozycji kredytowych udzielonych osobom fizycznym na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej wzrosła o 236 tys. zł, tj. o 2%.

Poniższa tabela przedstawia informacje z zakresu portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.

	31.12.2015	31.12.2016	Dynamika	
			31.12.16 - 31.12.15	
			[PLN]	[%]
Ekspozycje detaliczne - Rekomendacja T w tys. zł.	11 226	11 462	236	2,11%
Ekspozycje w sytuacji normalnej i pod obserwacją	10 144	10 427	283	2,79%
Ekspozycje zagrożone	1 082	1 035	-47	4,32%
udział kredytów zagrożonych w portfelu	9,63%	9,03%		
udział w portfelu kredytowym	3,23%	3,35%		
udział w ekspozycjach wobec osób fizycznych	26,77%	27,39%		

W zakresie ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie wartość nominalna portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie wynosiła łącznie 211 267 tys. zł i stanowiła 62% portfela kredytowego ogółem i nie przekroczyła dopuszczalnej wartości maksymalnego udziału EKZH w portfelu kredytowym w wysokości 65%.

Wartość nominalna ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie z rozpoznaną utratą wartości w porównaniu do poprzedniego roku wzrosła się o 5 552 tys. zł, tj. o 21 % i wyniosła 31 603 tys. zł, wskaźnik jakości na koniec roku wyniósł 14,96% i nie przekroczył wartości limitu w wysokości 15%.

Zakres danych	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Dynamika 12.16 / 12.15	
Kredyty ogółem	347 354	341 877	-5 477	-2%
Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie (EKZH)	210 309	211 267	958	0%
Udział EKZH w sumie bilansowej	37,13%	35,29%	spadek o 1.84 p.p	
Udział EKZH w kredytach ogółem	60.55%	61.80%	wzrost o 1.25 p.p	
Jakość portfela EKZH (wg wartości nominalnej)	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Dynamika 12.16 / 12.15	
Kredyty ogółem	347 345	341 877	-5 477	-2%
Kredyty zagrożone ogółem	31 921	39 544	7 623	24%
wskaźnik jakości dla portfela	9,19%	11.57%	wzrost o 2.38 p.p	
EKZH ogółem	210 309	211 267	958	0%
EKZH zagrożone	26 051	31 603	5 552	21%
wskaźnik jakości dla EKZH	12,39%	14,96%	wzrost o 2,57 p.p	

H. H. H.

Jakość portfela kredytowego została przedstawiona w poniższej tabeli.

	31.12.15	31.12.16	31.12.16 - 31.12.15	
Jakość portfela kredytowego	w tys. zł.			
Portfel kredytowy wg wartości nominalnej [tys. PLN] – łącznie	347 354	341 877	-5 477	-2%
Kredyty bez stwierdzonej utraty wartości, w tym:	315 433	302 333	-13 100	-4%
- Normalne	251 100	250 647	-453	0%
- Pod obserwacją	64 333	51 686	-12 647	-20%
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	31 921	39 544	7 623	24%
- Poniżej standardu	2 009	3 501	1 492	74%
- Wątpliwe	5 381	9 008	3 627	67%
- Stracone	24 531	27 035	2 504	10%
w tym kredyty detaliczne	11 226	11 462	236	2%
- Normalne	10 144	10 427	283	3%
- Stracone	1 082	1 035	-47	-4%

Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2016r. wartość kredytów z rozpoznaną utratą wartości wzrosła, co przy spadku wartości portfela kredytowego wpłynęło ujemnie na wskaźnik jakości kredytów, który wyniósł 14,02%.

Ekspozycje kredytowe Pozabilansowe					
Wyszczególnienie	31.12.2015r.		31.12.2016r.		Zmiana
	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]	Udział [%]	Stan [PLN]
Ekspozycje kredytowe będące zobowiązaniami pozabilansowymi brutto, w tym:	32 013 166.99	100.00%	29 708 850.22	100.00%	-2 304 316.77
Utworzone rezerwy celowe i odpisy aktualizujące bez zabezpieczeń prawnych	16 847 224.24	52.63%	15 627 031.34	52.60%	-1 220 192.90
Ekspozycje kredytowe będące zobowiązaniami pozabilansowymi pomniejszone o utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące	15 165 942.75	47.37%	14 081 818.88	47.40%	-1 084 123.87

48. Aktywa finansowe przeterminowane na dzień 31.12.2016 roku wg wartości bilansowej brutto

Aktywa finansowe , w przypadku których nastąpiła utrata wartości				
Rodzaj aktywów finansowych	Przeterminowanie			
	do 1 miesiąca	od 1 m-ca do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	powyżej 1 roku
	Wartość aktywów na 31.12.2014 rok [PLN]			
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
Kredyty i pożyczki udzielone przez bank i wierzytelności własne, nie przeznaczone do obrotu	1 601 123.03	6 479 062.42	4 475 639.05	30 106 263.34
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności				
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wysokości				
Razem	1 601 123.03	6 479 062.42	4 475 639.05	30 106 263.34

Aktywa finansowe , w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości				
Rodzaj aktywów finansowych	Przeterminowanie			
	do 1 miesiąca	od 1 m-ca do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	powyżej 1 roku
	Wartość aktywów na 31.12.2014 rok [PLN]			
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
Kredyty i pożyczki udzielone przez bank i wierzytelności własne, nie przeznaczone do obrotu	10 617 516.57	5 812 594.40		
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności				
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wysokości				
Razem	10 617 516.57	5 812 594.40	0.00	0.00

49. Zawarte przez Bank umowy nieuwzględnione w bilansie – nie wystąpiły.
 50. Działalność powiernicza - Bank nie prowadził działalności powierniczej.
 51. Sekurytyzacja aktywów Banku - Bank nie sekurytyzował aktywów.
 52. Informacje z zakresu do rachunku przepływów środków pieniężnych

1) Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów środków pieniężnych

2)

Wyszczególnienie	Stan na początek okresu sprawozdawczego		Stan na koniec okresu sprawozdawczego	
	Wartość [PLN]	Struktura [%]	Wartość [PLN]	Struktura [%]
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	9 148 988.77	38.26%	9 295 563.36	37.20%
Należności a'vista podmiotów finansowych	14 763 995.45	61.74%	15 691 017.57	62.80%
Razem	23 912 984.22	100.00%	24 986 580.93	100.00%

3) Wyjaśnienie na temat przyjętego podziału działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową.

Działalność operacyjna - jest to podstawowy rodzaj działalności Banku oraz inne rodzaje działalności nie zaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna – jest to działalność, której przedmiotem jest nabywanie lub zbywanie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych inwestycji.

Działalność finansowa – jest to działalność, której przedmiotem jest pozyskiwanie innych, niż działalność operacyjna, źródeł finansowania, w tym także zwiększających kapitał własny, lub ich spłata.

4) Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków do pozycji „Inne korekty”, „Inne wpływy”, „Inne wydatki” których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności.

Na pozycję „Inne korekty” w kwocie 1 291 674.66 zł rachunku przepływów pieniężnych działalności operacyjnej składa się aktualizacja odpisu z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

5) Różnice pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych – nie wystąpiły.

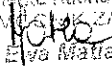
53. Informacje w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie jednostek – W okresie sprawozdawczym nie nastąpiło połączenie jednostek.

54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji – nie dotyczy.

55. Instrumenty finansowe klientów, zapisane na rachunkach papierów wartościowych – Bank nie prowadzi rachunków papierów wartościowych klientów.

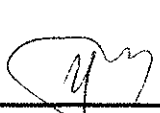
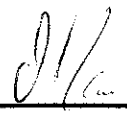
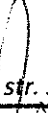
56. Informacja o towarach giełdowych klientów – nie dotyczy.

57. Informacje, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy- nie wystąpiły.

Dyrektor
 Departamentu Rachunkowości
 PEŁNOMOCNIK ZARZĄDU

 Ewa Matla

Sporządził: Ewa Matla

podpis

 str. 59

Zarząd Banku	
<i>Dariusz Wójcik</i> Wiceprezes Zarządu ds. handlowych p.o. Prezesa Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych p.o. Prezesa Zarządu <i>Dariusz Wójcik</i>
<i>Kornelia Waloszek</i> Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomicznych <i>Kornelia Waloszek</i>
<i>Daniela Musioł</i> Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych <i>Daniela Musioł</i>
<i>Tomasz Kapłanek</i> Wiceprezes Zarządu ds. IT p.o. Wiceprezesa ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu ds. IT <i>Tomasz Kapłanek</i>
ORZESKO-KNUROWSKI BANK SPÓŁDZIELCZY z siedzibą w Knurowie 44-194 KNUROW, ul. Kosmonautów 9A NIP 969-09-08-264, Regon 000496828 <i>Pieczęć firmowa Banku</i>	

Knurów, dnia 25 kwietnia 2017r.